

Uzlabo satiksmes drošību pie bērnu iestādēm



● Uzlabojot satiksmes drošību pie bērnu iestādēm, Līvānos tapis stāvlaukums pie bērnudārza «Rūķi».

Līvānu novada dome pagājušā gada maijā iesaistījās Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta «LATLIT TRAFFIC» (Latvijas — Lietuvas satiksme) sagatavošanā, ierosinot veikt satiksmes drošības uzlabojumus pie bērnu iestādēm uz Rīgas ielas. Projektu iesniedza vadošais partneris — Eiroreģions «Ezeru zeme», bet viens no ieguvējiem ir Līvānu novada dome.

Kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva, pašlaik projekts jau tuvojas noslēgumam. Tā ietvaros tapis stāvlau-

kums pie bērnudārza «Rūķi», arī pārējie plānotie darbi rit pilnā sparā.

Viens no projekta mērķiem bija uzlabot bērnudārza «Rūķi» (Rīgas ielā 13), Līvānu bērnu un jauniešu centra (Rīgas ielā 4b) un Līvānu bērnu mākslas skolas (Rīgas ielā 2g) audzēkņu un viņu vecāku satiksmes drošību uz Rīgas ielas, ierīkojot ietvi un veloseliņu no bērnudārza līdz sabiedriskā transporta pieturai ielas labajā pusē un ietvi no gājēju pārejas līdz bērnu mākslas skolai ielas kreisajā pusē, pārceļot gājēju pāreju ērtā un automašīnām netraucējošā vietā, ierīkojot stāvlaukumu 22 vieglajām automašīnām un 2 autobusiem, kā arī stāvlaukuma apgaismojumu.

Būvniecības darbus veic SIA «Krustpils» un tie izmaksās kopumā 72 583 latus, no kuriem 85 procenti ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums, 5 procenti — Latvijas valsts budžeta dotācija, bet 10 procenti Līvānu pašvaldības kā projekta partnera līdzfinansējums.

Projekta īstenošanas rezultātā būs nodrošināta ērta iedzīvotāju nokļūšana mākslas skolā, bērnu un jauniešu centrā, bērnudārzā un sabiedriskā transporta pieturvietā, tiks labiekārtotas piegulošās teritorijas un uzlabosies gājēju un autobraucēju drošība uz Rīgas ielas.

Neatlieciet uz pēdējo brīdi, abonējiet «NOVADNIEKU» savlaicīgi!

Modernizētajās «Latvijas Pasts» nodaļās to var izdarīt līdz 24. septembrim, pārējās pasta nodaļās un pie pastniekiem līdz 21. septembrim. «Novadnieka» redakcija Brīvības ielā 14, Preiļos — līdz 20. septembrim.

Abonēt «Novadnieku» redakcijā — LĒTĀK!

Noslēgts līgums par pansijas un krīzes centra izveidi Preiļu novadā

Parakstīts trīspusējs būvdarbu līgums starp Preiļu novada domi kā finansētāju, SIA «Preiļu saimnieks» kā pasūtītāju un SIA «Lata CMD» kā būvdarbu izpildītāju par Preiļu novada Preiļu pagasta kultūras nama energoefektivitātes uzlabošanu un Preiļu novada pansijas izveidošanu. Pansijas telpās — ēkas trešajā stāvā — ir paredzēts izveidot arī Preiļu novada krīzes centru, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

SIA «Lata CMD» veiks Preiļu novada domei piederošās ēkas, kas atrodas Preiļu pagasta Ličos, Jaunatnes ielā 1, rekonstrukciju saskaņā ar Valsts investīciju un Eiropas Savienības atbalstīto projektu «Preiļu novada Preiļu pagasta kultūras nama energoefektivitātes uzlabošana un Preiļu novada pansijas izveidošana».

Līguma pirmās kārtas būvdarbu izpildes termiņš ir 2009. gada 15. decembris, otrās kārtas būvdarbus paredzēts veikt līdz 2010. gada 30. septembrim, bet trešā kārtā varētu noslēgties nākamā gada 15. decembrī.

Būvdarbu kopējā līgumcena ir 470 193,48 latus ar PVN 21%, tajā skaitā 1. kārtas būvdarbiem paredzēti 142 718,71 latus kopā ar PVN, otrās kārtas līguma summa ir 216 783,49 latus ar PVN, trešajai kārtai atvēlēti 110 691,28 latus ar PVN.

Preiļu novada Preiļu pagasta kultūras nama energoefektivitātes uzlabošanas un pansijas izveidošanas būvdarbi tiek finansēti no Valsts investīciju projekta līdzekļiem. Krīzes centra izveide Preiļu novada pansijā tiek finansēta no ERAF projekta līdzekļiem. Preiļu novada domes līdzfinansējums pansijas izveidošanai ir 9%, krīzes centra būvdarbiem — 30%.

Sutru pagasta teritorijā klaiņojošai lapsai konstatēta trakumsērga

Pārtikas un Veterinārā dienesta Dienvidlatgales pārvalde informē, ka Līvānu novada Sutru pagasta Kļavsalā klaiņojošai lapsai konstatēta trakumsērga, un aicina iedzīvotājus veikt piesardzības pasākumus, lai novērstu trakumsērgas izplatīšanos. Minētā teritorija noteikta par trakumsērgas skarto punktu un teritorija 3 km rādiusā — Sutru pagas-

tā — Krivaki, Fridrihsgofa, Kauparnieki, Sutri, Rengertova, Tiltova, Čipāni, Reutova, Lauda, Izcilnieki, Rožupes pagastā — Steporu purva dienvidu daļa — noteikta par apdraudēto zonu. Kā informē PVD Dienvidlatgales pārvalde, šajā gadījumā PVD speciālisti rīkojušies operatīvi, trakumsērgas izplatīšanās ir ierobežota, un nevienam mājdzīvniekam nav konstatēta

inficēšanās. Tomēr, lai pasargātu sevi un mājdzīvniekus arī turpmāk, iedzīvotājiem nepieciešams veikt trakumsērgas profilakses pasākumus apdraudētajā teritorijā:

✓ dzīvnieku īpašniekiem jāveic pasākumi, kas novērš klaiņojošu suņu, kaķu, savvaļas plēsīgo zīdītājdzīvnieku piekļūšanu mājdzīvniekiem, jānodrošina pastiprināta dzīvnieku uzraudzība (par kontaktu ar aiz-

domīgu dzīvnieku, dzīvnieku nobeigšanas vai dzīvnieku uzvedības izmaiņām, kas varētu radīt aizdomas par saslimšanu ar trakumsērgu, nekavējoties ziņot PVD Dienvidlatgales pārvaldes Preiļu filiālei pa tālruni 26597942);

✓ aizliegts rīkot dzīvnieku izstādes, sacensības un citus publiskus pasākumus ar masveida dzīvnieku piedalīšanos.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šogad lielākais no Latvijas izbraukušo skaits kopš gadsimta sākuma

Šā gada pirmajā ceturksnī Lielbritānijā reģistrēts lielākais iebraucēju skaits no Latvijas kopš 2002. gada, kad šie dati kļuva pieejami, liecina grāmatas «EU Labor Markets after Post-Enlargement Migration» autoru veiktais pētījums. No gada sākuma Latvijas iedzīvotājiem piešķirti 4400 Lielbritānijas sociālās apdrošināšanas numuri, kas ir lielākais līdzšinējais skaits. Nav apstājusies arī Latvijas iedzīvotāju izbraukšana uz Īriju, kura smagi izjūt ekonomisko krīzi. Šā gada astoņos mēnešos Īrijā reģistrēti 2500 iebraucēju no Latvijas, kas ir tikpat daudz, cik 2008. gadā kopumā. Šogad pieaudzis arī to Latvijas iedzīvotāju skaits, kurus darba devēji nosūtījuši strādāt ārzemēs, īpaši Ziemeļvalstīs un Vācijā. 2009. gada pirmajā pusgadā ārzemēs strādājuši 2800 Latvijas iedzīvotāji, 2008. gadā — 2700. Vērtējot jaunākās emigrācijas tendences, var secināt, ka salīdzinoši vairāk izbrauc cilvēki ar augstāku izglītības līmeni, kā arī vairāk izbrauc uz pastāvīgu, nevis pagaidu dzīvi un darbu ārzemēs, tomēr vairāk nekā puse no cilvēkiem, kuri aizbrauca strādāt ārzemēs iepriekšējos gados, pēc viena gada darba ir atgriezušies Latvijā.

Nostrādāto darba stundu skaits sarūk par 23%

Oficiāli uzskaitīto nostrādāto darba stundu skaits valstī samazinājies par 23,3%, bet darbaspēka izmaksas — 19,9%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Vienas stundas darbaspēka izmaksas valstī šī gada otrajā ceturksnī, salīdzinot ar pērnā gada otro ceturksni, saskaņā ar sezonāli neizlīdzinātiem datiem pieauga par 18 santīmiem jeb 4,4%. Savukārt pēc sezonāli izlīdzinātiem datiem tās palielinājās par 2,1%. Darbaspēka izmaksu palielinājumu vienā nostrādātā stundā veicināja to izmaksu pieaugums, kas saistīts ar darbinieku atlaišanu — kompensācija par neizmantojamo atvaļinājumu un atlaišanas pabalstu. Visvairāk tas vērojams elektroenerģijas, gāzes apgādes, siltumapgādes un gaisa kondicionēšanas nozarē, kur vienas stundas darbaspēka izmaksas pieauga par 22,6%, transporta un glabāšanas nozarē — par 10,5%, informācijas un komunikācijas pakalpojumu jomā — par 9,7%, kā arī izglītībā — 7,9%. Savukārt vislielākais vienas darba stundas izmaksu samazinājums bijis valsts pārvaldes un aizsardzības obligātā sociālās apdrošināšanas jomā — par 14,3%. Strauji samazinoties darbinieku skaitam un daļai no tiem pārējot uz nepilna darba laika darba režīmu, 2009. gada otrajā ceturksnī, salīdzinot ar pērnā gada otro ceturksni, nostrādātās stundas samazinājās par 23,3%.

Sāks vākt parakstus par «Krizes likumu»

Latvijas Kredītņēmēju apvienība (LAKRA) visā Latvijā no šodienas, 15. septembra uzsāk parakstu vākšanu par atbalstu LAKRA izstrādātajam «Krizes likuma» projektam, kas paredz pastiprinātu kredītņēmēju tiesisko un ekonomisko interešu aizsardzību dižkrižu laikā. Parakstu vākšana ir LAKRA biedru un atbalstītāju iniciatīva. Kredītņēmēji, viņu galvotāji un ģimenes locekļi ar saviem parakstiem vēlas vērst uzmanību uz nepieciešamību pēc likuma, kas noteiktu kredītņēmēju un kredītu devēju iespējas aizsargāt savas tiesības un intereses padarītu vienlīdzīgākas. Paraksti, kas tiks savākti «Krizes likuma» projekta atbalstam, tiks iesniegti Valsts prezidentam. Saskaņā ar Satversmi arī Valsts prezidents likumprojektu var iesniegt Saeimā. Pašlaik bankām ir faktiski neierobežotas iespējas izlemt cilvēku likteņus. Tas nav pareizi, tāpēc 15. septembrī — starptautiskajā demokrātijas dienā — atgādināsim valdībai un kredītiestādēm, ka demokrātiskas valsts lielākā vērtība ir brīvi cilvēki, norāda LAKRA valdes priekšsēdētājs Ainārs Gorenko.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pastāvīguma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un siudinjumu pieņemšana),

65307058 (65307059 (faksimils)). Faksa 65307057

— Mēs esam sākuši dzīvot airvien labāk, — teica valdība
— Mēs par jums priecājamies, — atbildēja tauts

LM rosina darba dienu pārceļšanu realizēt tik no valsts budžeta finansējamās institūcijās

Izvērtējot darba dienu pārceļšanas iespējamo ietekmi uz dažādām darbības jomām, Labklājības ministrija (LM) piedāvā darba dienu pārceļšanu realizēt no valsts budžeta finansējamās institūcijās, kurās noteikts normālais darba laiks no pirmdienas līdz piektdienai, informē LM komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste Marika Kupče.

Lai to izdarītu, LM plāno izdarīt atbilstošus grozījumus Darba likumā. Vienlaikus likumā paredzēts ietvert skaidru principu, kas nosaka — ikvienam darba devējam ir tiesības realizēt darbdienas pārceļšanu, ja darba nedēļas ietvaros viena darba diena iekrīt starp svētku dienu un nedēļas atpūtas laiku, ievērojot noteiktus nosacījumus.

LM uzsver, ka darba dienu pārceļšana nav iespējama tajos uzņēmumos un iestādēs, kuros noteikta 6 dienu darba nedēļa, maiņu vai summētais darba laiks. Tāpat darba dienu pārceļšana varētu radīt zaudējumus arī uzņēmējiem mazajos un mikrouzņēmumos, līdz ar to privātā sektora darba devējiem nevajadzētu uzlikt obligātu pienākumu veikt darba dienu pārceļšanu.

Iepriekšminētais iekļauts LM sagatavotajā informatīvajā ziņojumā par priekšlikumiem turpmākai rīcībai saistībā ar darbdienas pārceļšanu, kas 25. augustā izskatīts valdībā.

Ministru kabineta rīkojumi par darbdienas pārceļšanu tiek sagatavoti kopš 1993. gada un līdz šim tie tika attiecināti uz valsts budžeta finansējamām valsts pārvaldes iestādēm. Attiecībā uz pašvaldībām, komersantiem un organizā-

cijām šiem rīkojumiem bija rekonstruējams raksturs. Šobrīd neviens Latvijā tiesību akts darbdienas pārceļšanu neregulē, līdz ar to darba tiesiskajās attiecībās rodas vairākas nesaskaņas, kuras ir jāatrisina.

Atgādinām, ka saskaņā ar Darba likumu darba laiks ir laika posms no darba sākuma līdz beigām, kura ietvaros darbinieks veic darbu un atrodas darba devēja rīcībā, izņemot pārtraukumus darbā. Darbinieka normālais darba laiks nedrīkst pārsniegt astoņas stundas, bet normālais nedēļas darba laiks — 40 stundas. Nedēļas atpūtas il- septiņu dienu periodā nedrīkst būt ilgāks par 42 stundām pēc kārtas.

Savukārt darba laika sākumu un beigām nosaka darba kārtības noteikumi, maiņas grafikos vai darba līgumā.

BTA dāvinās apdrošināšanas polises bērnodārzēm

BTA valde ir pieņēmusi lēmumu dāvināt visām 580 Latvijas pašvaldību pārzinā esošām pirmsskolas izglītības iestādēm īpašuma apdrošināšanu ar kopējo apdrošinājuma summu 350 miljoniem latu, informē Andris Sproģis, BTA sabiedrisko attiecību speciālists. Lēmums apdrošināt bērnodārzus pieņemts, jo tas ir viens no veidiem, kā uzņēmēji var palīdzēt valstij grūtā brīdī, norāda BTA valdes priekšsēdētājs Gints Dandzbergs.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns, kas pirmais izteicis atbalstu uzņēmēju iniciatīvai, akcentē, ka pašvaldības aktīvi strādā pie tā, lai attīstītu pirmsskolas izglītības iestāžu tīklu atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām. Piesaistot Eiropas Savienības fondu līdzekļus, pašvaldības ir uz-

sākušas vairāk nekā 30 pirmsskolas izglītības iestāžu rekonstrukciju un jaunu bērnodārzu būvniecību. Kopumā šogad atbalstīti 23 pašvaldību projekti par 17,89 miljoniem latu.

Paredzams, ka tuvāko dienu laikā priekšlikums pieņemt dāvinājumu tiks nosūtīts visām Latvijas pašvaldībām, kas ir bērnodārzu ēku īpašnieki. Lai gan likumdošana paredz, ka apdrošināšanas ņēmējs var būt jebkura persona un atbildība tiek izmaksāta apdrošinātā objekta īpašniekam, tomēr dāvinājuma saņemšanai nepieciešama pašvaldības piekrišana.

BTA valdes priekšsēdētājs G. Dandzbergs norāda, ka lēmums apdrošināt bērnodārzus pieņemts, jo bērni ir Latvijas nākotne. «Šis, manuprāt, ir vērienīgākais apdrošināšanas kompāniju un pašvaldību sadarbības projekts pēdējo gadu laikā, un, jāatzīmē, ka iniciatīva

nākusi nevis no valsts vai pašvaldības, bet gan no mūsu puses. BTA ir izveidojusi nāla, vietējā kapitāla kompānija, kas mūsu bizness galvenokārt ir Latvijā. Un mums nav vienaldzīga Latvijas labklājī- kotne un izaugsme,» norāda G.Dandzbergs.

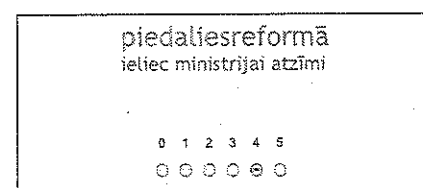
BTA jau iepriekš ir nākusi klajā ar sociālās atbildības iniciatīvām, kas šogad mēram, jau piekto gadu bez maksas tiek apdrošināti Brīvības piemiņas dienā.

Kā zināms, BTA ir līderis Latvijas apdrošināšanas tirgū un šā gada septembrī mēnešos uzņēmumam ir izdevies rakstīt bruto prēmijas kopumā par 17,89 miljoniem latu. Kopumā parakstīti ir 23 prēmiju ziņā BTA tirgus daļa ir pieaugusi da 7 mēnešos sastāda 23,4%. Arī šogad apdrošināšanas bruto atlīdzībās BTA ir maksājusi visvairāk — 19,3 miljoniem latu.

Iedzīvotājus aicina piedalīties valsts funkciju izvērtēšanā

«Piedalies reformā! Ieliec ministrijai atzīmi» — ar šādu saukli klajā nākusi valsts pārvaldes reformu dienasgrāmata, aicinot ikvienu cilvēku ielūkoties tīmekļa vietnē piedaliesreforma.blogspot.com un balsojuma veidā izsakt viedokli — kuras funkcijas valstij būtu vai nebūtu jāfinansē, ziņo Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja Ieva Aile.

Lai samazinātu valsts budžeta 2010. gada izdevumus; funkciju izvērtēšanu jau veikusi Finanšu ministrija un Reformu vadības grupas (RVG) dalībnieki — Latvijas Darba devēju konfederā-



nodarbināti funkcijas veikšanai, finansējuma apjomu, kā arī ministriju definētajiem riskiem — kas, viņuprāt, notiktu, ja funkciju samazinātu vai likvidētu pilnībā.

Valsts pārvaldes funkcijas ir jāvērtē 5 ballu skalā — augstākais vērtējums, piecinieks, nozīmē, ka tā ir valsts pamatfunkcija. Savukārt zemākais vērtējums 0 nozīmē, ka funkciju bez īpašiem riskiem valsts var turpmāk neveikt. Minis-

ties sev aktuālāko jomu un piedalīties reformu procesā,» aicina Valsts kancelejas direktore Gunta Veismane. Katras dienasgrāmatas veidošanas laikā atzinīgi novērtēja sociālie un sadarbības partneri, RVG sēdē uzsvērot līderības un sabiedrības līdzdalības funkciju reformu īstenošanā.

Iedzīvotāju vērtējums apkopotā veidā tiks nodots valdības izvērtēšanai, kas sociālo un sadarbības partneru vērtējumiem piedāvājot arī sabiedrības viedokli. 21. septembrī apkopotie rezultāti tiks publicēti arī reformu dienasgrāmatā.

Valsts pārvaldes reformu dienasgrāmatā «Piedalies reformā!» ir Valsts kancelejas iniciatīva, lai skaidrotu

Ja darbu dara ar mīlestību, pat akmens mirdz

Āmuru kladzieni, atsitoties pret kalnu, elektriskā zāga spalga skaņa, slīpmašīnas švirkskaņa — tās bija mazliet neparastas skaņas, kas vēl pagājušajā nedēļā lika ieklausīties daudziem preiļiešiem. Pļaviņā starp parka vārtsarga namiņu un Preiļu 2. vidusskolas pagalmu gulēja milzīgi koka blūķi, kas pamazām vien ieguva citu veidolu. Te darbojās mākslinieki koka tēlnieki — Preiļos notiekošā pirmā koka tēlnieku plenēra dalībnieki. Viņu vidū arī asociētā profesore, Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles pasniedzēja MĀRA KALNIŅA. Būdam smalka auguma, viņa vēl trauslāka izskatījās uz topošo koka tēlu fona.

— Apstākļos, kad apkārt par krīzi vien runā, rīkot koka tēlnieku plenēru ir drosmīgi. Sakiet, lūdzu, kā radās šī ideja un kāpēc tieši Preiļos?

— Ir sagadījies tā, ka trīs iepriekšējos gadus mēs piedalījāmies Balvu rajona Šķilbēnu pagasta Balkanu kalnu parka koka skulptūru veidošanā. Esam iesildījušies uz lielajiem darbiem, bet ceturto gadu pēc kārtas vienā vietā veidot skulptūras nebūtu labi. Tāpēc sākām skatīties apkārt. Aprīlī tika īstenots Rēzeknes pilsētas domes projekts, kura laikā strādājām pirmajā Latgales tēlnieku plenērā simpozijā. Radās doma turpināt, jo Rēzeknē jau vairāk nekā 15 gadus darbojas Mākslas akadēmijas Latgales filiāle. To beigusi 16 tēlnieki. Lai viņus aktivizētu, isti vietā ir plenēri.

Es nezinu, kāpēc, bet man likās, ka nākamo plenēru noteikti vajag taisīt Preiļos, ka Preiļi ir tāda vieta, kur bijusi, ir un būs mākslinieki. Toreiz vēl rajona pašvaldība, kā arī novada pašvaldība deva piekrišanu plenēra idejai, un es sāku rakstīt projektu. Tas jau nav grūti! Viss bija veiksmīgi, saņēmām naudu un tagad strādājam.

Ļoti lielu atbalstu sniedza Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzejs. Katrā pilsētā, kur esmu bijusi un ciemojusies, ir viens tāds *aullais*, cilvēks fanātisks, kurš vienmēr par kaut ko *slimo*. Ticiet man, Preiļiem ir paveicies, ka pilsētā ir tāda muzeja direktore kā Tekla Bekeša.

— Parasti ir tā, ka projekta līdzekļu pietrūkst idejas īstenošanai. Jāmeklē papildus finansējums.

— Sāku zvānīties apkārt (es tās saucu par sponzoru medībām), paradoksāli, bet pieteicās vairāki. Viens no tiem bija uzņēmējs un Karaļa kalna skulptūru dārza īpašnieks Jānis Stupāns. Ziniet, ko viņš teica? Pat ja nebūšot nekāda valsts atbalsta, palīdzēšot tāpat. Koka skulptūru plenēram Preiļos jābūt. Un tā arī ir!

— Kā tapa ideja skulptūrām?

— Pavasari no muzeja saņēmām materiālus par Preiļu parku, tā vēsturi. Saprātām, ka nekādas citas vietas plenēram nevar būt, tikai parks. Arī konkursam iesniegtās dalībnieku skices atbilda galvenajai domai — parka leģendas.

Kas ir plenēra dalībnieki? Mākslas akadēmijas tēlniecības nodaļas studenti. Puiši un meitenes, lai gan šajā darbā tā nevar šķirot, jo visiem rokās vieni un tie paši instrumenti. Jaunieši strādā ļoti apzinīgi, katru dienu vismaz desmit stundas, jo darbi ir ļoti apjomīgi, bet atvēlētais laiks — īss.

— Vai jūs atceraties, kad pati veidojāt savu pirmo tēlu, kādā materiālā tas bija?

— Ja bērības atmiņas mani neviļ, toreiz man varēja būt gadi pieci vai seši. Biju atradusi māla piku un izveidoju cilvēka galviņu, portretu. Kāpēc? Nezinu, uzskatu, ka caur mani to darīja kādi augstāki spēki. Mana rīcība bija neapzināta. Skolas laikā gāju kokgriezēju pulciņā, tā bija pirmā saskarsme ar kalnu un koku. Pēc Mākslas akadēmijas veidoju pāris koka skulptūras, bet mana lielā mīlestība ir akmens. Vēl man ļoti patīk portreti, patīk pētīt, studēt, pieskarties cilvēka tēlam, tāpēc tuva ir arī medaļmāksla. To zināmā mērā var saukt arī par dzīves nepieciešamību. Tā kā pa dienu es strādāju skolā, radošajam darbam paliek tikai nakts. Lai, kaļot koku vai akmeni, netraucētu apkārtējiem, es nodarbojos ar medaļmākslu. Kāda kaudzīte sastrādāta.

— Kāpēc jums akmens mīļš? Tas ir tik ciets un smags.

— Jā, ciets. Tas ir nenoliedzami. Lai cik paradoksāli nebūtu, Baltijas, mūsu dzimtenes akmeņi pēc visiem koeficientiem ir tie citāki. Man liekas, ka mīlestību uz akmeni mani radīja akadēmijas vasaras prakses laikā tēlnieks Kārlis Jansons. Strādājām viņa darbnīcā Cēsu rajona «Silķu mājās». To man neviens nespēj atņemt. Ja vien ir iespēja, es kaļu akmeni. Pa vasaru vismaz viena vai divas skulptūras sanāk.

Varbūt akmens piesaista ar savu pretestību, ar iespēju pakļaut. Koks cilvēkam pakļaujas vieglāk. Taču no akmens arī ar tehniku daudz ko lieku var papemt nost, bet sikumos un niansēs tikai pa puteklītim. Visādi gadās, reizēm no akmens atšķēlas lieli gabali, uzstot pa vārgo punktu pavisam viegli, akmens vienkārši pāršķēlas pušu. Tad lai iet, kur viņam lemts iet... Top citi darbi.

— Vai piekristat tam, ka akmeni ir, ja ne gandrīz mūžīgi, tad desmitiem tūkstošus gadu veci, pasaules vēsturi redzējuši?

— Akmeni ir ļoti liela enerģija. Kad strādāju, jūtu akmens pulsāciju sevi. Un vēl... Ja cilvēks darbu dara ar ļoti lielu mīlestību, pat akmens mirdz. To izdevās pieredzēt, kad saspringti strādāju, visu sirdi un dvēseli ieliku skulptūrīnā «Vientuļnieks». Izstādē paskatījos un pēkšņi pamanīju, ka tā mirdz. Esmu pateicīga akmenim, ka tas ar mīlestību atdara manu mīlestību uz viņu.

Es nenoliedzu arī koku. Kad strādāju, es milu koku. Bez mīlestības nevar. Ziniet, iecirst jau var katrs, bet, lai iedzīlīnātos, uzraisītu ko patiesi radošu, vajag noslēgties sevī, ieiet citā pasaulē, kur tikai tu un tavš tēls. Tad ir viegli radīt, tik viegli, ka reizēm



● Preiļos notiekošā koka tēlnieku plenēra «Leģendas» vadītāja ir tēlniece, profesore Māra Kalniņa, ļoti aizrautīgs un zaļi domājošs cilvēks. Ja ko iecerējusi, nododas ar visu sirdi un dvēseli. Varbūt tāpēc Māras un viņas audzēkņu darbošanos ar tik lielu interesi pēta preiļieši. Foto: L.Kirillova

brīnīs, sak, viss ir tapis, bet tevīs nemaz nav bijis klāt. Nav runa par nogurušām rokām vai kājām. Tādu vienkārši nav, tādas nejut.

Tēlniecība ir bauda. Ja es strādāju ar akmeni, tajā mirkli šo materiālu milu. Ja strādāju ar koku, nevaru atrauties. Ja sāku strādāt pie medaļām, paiet diena, kad atpūtos, ka neesmu ēdusi. Par to vienkārši nedomā. Iespējams, mākslinieki ir līdzīgi aktieriem, kas iejūtas tēlā, atdod darbam visu.

— Kur jūs saviem darbiem atrodat akmeņus? Vispirms rodas tēls vai akmens?

— I tā, i tā. Es nevaru pateikt — akmens sameklē mani vai es akmeni. Laikam tā ir pieredze, kad tu saproti, ka akmens tev derēs. Varbūt piesaista enerģija, varbūt akmens struktūra. Ir bijis, kad akmens formā uzreiz ieraugu tēlu, citreiz tēls nāk augšā pamazām. Pārsvārā ir neliela formāta darbi, tā ir vienkāršāk darbus transportēt uz izstādēm.

— Seno gadsimtu tēlnieku radītie darbi joprojām tiek uzskatīti par skaistuma etaloņiem. Vai tagadējie tēlnieki jūt savādāk, ka viņu darbi ir savādāki?

— Tā nevar teikt, piemēram, tēlnieks Matiss Kalniņš ir tendēts uz senatni. Aizstātot savu diplomdarbu, viņš teica, ka akmens enerģija paliek izveidotajā tēlā. Akmens ir kā spogulis, kas uzsūc sevi. Akmeni ir enerģija un informācija uzkrāta. Nepaies ilgs laiks, kad, domāju, šī informācija tiks zinātniski pierādīta un atšifrēta.

Mēs tagad daudz ko nezinām, bet izjūtam, lai gan daudz ko no šīm izjūtām jau zaudējuši. Mūsdienā cilvēks tik tālu aizgājis no dabas, ka, baidos aizvainot, neko vairs īsti neuztveram.

Man ir apmēram 30 gadu pierē-

dze darbā ar studentiem, jauniešiem, šo to esmu novērojusi. No vienas puses, jaunatne ir pasakaina — caur jūtu dziļumu spēj radīt tēlu. Ir arī citādi jaunieši, no tehnokrātijas nākuši. Bet viņi jau nav vainīgi, ka aizgājuši no dabas. Esmu laimīga par iespēju strādāt Mākslas akadēmijas Latgales filiālē, kur mācās studenti, kas nākuši no lauku vides. Viņi ir daudz atvērtāki dabas procesiem un atvērtāki apmācībai. Viņi ir nesamaitāti.

— Pastāstiet par darbu ar koku. Koks atšķirībā no akmens ir patiesi dzīvs, kā mēs šodien.

— Koks ir tikpat dzīvs kā cilvēks, tas tiesa. Tomēr izjūtas un attieksme ir dažāda. Man patīk bērzs, bet kā cēlkoks tas mani neuzrunā. Vislabākais koka tēlniecībai, manā izpratnē, ir ozols. Tas piesaista ar struktūru un ko tādu, ko katrs cilvēks formulē savādāk. Mēs strādājam arī ar osi — ļoti skaista šķiedra, ļoti skaista struktūra.

Kad koks vēl ir dzīvās dabas sastāvdaļa, izsenis cilvēks pie tā ir gājis palīdzību meklēt, spēku smelties. Ne velti ozols bijis svēts koks, enerģijas devējs. Paldies Dievam, Latvijā vēl saglabājušās ozolu birzis gar Aivieksti. Bet paliek arvien mazāk...

— Tagad Latvijai ne tie vieglākie laiki. Daudzi jaunieši, ja vēl nav aizbraukuši, tomēr jau sakravājuši čemodānus. Kas būs ar jaunajiem māksliniekiem, vai viņi spēs radīt, dzīvot un izdzīvot Latvijā?

— Darot savu darbu, to vien dzirdu, ka Latvijā grūti laiki. Neieļājos nekādās sarunās un diskusijās. Es neizjūtu šos laikus nekādi. Esmu laimīga, jo tikko augusta beigās atgriezies no plenēra

Lietuvā. Pārkrāvāju mantas un atbraucu uz Preiļiem. Tas ir vienkārši brīnišķīgi, ka ir līdzekļi un iespējas nodrošināt mākslinieku darbu. Naudas ir tik, cik ir. Ja naudas daudz, to daudz tērējam, ja maz — netērējam.

Kas attiecas uz maniem audzēkņiem, es skaidri zinu, kuram no viņiem nekad nevajadzēs kravāt čemodānu un meklēt darbu Īrijā vai kādā citā *sibīrijā*, jo viņiem darbs un iztikšana būs arī šeit, mājās. Aug jauni talanti. Ja cilvēks strādā un ir savā vietā, tad viss notiek, lai gan par nākotni apgalvot nevaru. Es redzu, ka studenti dzīvo no rokās mutē, ka naudas patiesi nav. Bet ir arī pavisam savādāki ļaudis. Tas ir nežēlīgi, ka pa ielām braukā tik *šikas* mašīnas, ka tiek pirktas personīgās lidmašīnas. Kāpēc tik netaisnīgi iekārtots? Es to nevaru pateikt, vien zinu, ka patiesi darbs un mīlestība uz darbu atalgošies. Tas, ko iegūsti, nav atņemams. Patī esmu padzīvojuši kādu laiciņu ārzemēs un pārliecinājusies, ka man tur nekas nav meklējams, izņemot pieredzes apmaiņu. Mājās ir daudz daudz labāk. Bet, ja turpināsies vēl nežēlīgāk... Diemžēl cilvēks tā iekārtots, ka nevar iztikt no garīgā vien, viņam arī jāēd.

— Vai jums jau skaidri zināms, kur būs vieta katrai no topošajām skulptūrām?

— Mums bija saruna ar arhitektu, vienojāmies, ka tepat vien būs starp Preiļu 2. vidusskolu un muzeja ēkām. Jaunie tēlnieki jau noskatījuši saviem darbiem piemērotākās vietas — kur Kraukļa soliņš, kur Pērkontēvs, kur Četri vēji.

Paredzēts, ka līdz 23. oktobrim skulptūras tiks uzstādītas, bet 30. oktobrī kopā ar mākslinieka Jāzepa Pigožņa jubileju, kopā ar gleznotāju rudens plenēra noslēgumu skulptūras tiks atklātas.

— Tagad varēsīm lepoties, ka mums ne tikai siera, bet arī koka skulptūras.

— Tas ir vienkārši pārsteidzoši, cik lielu interesi izraisījis koka kalšana. Ne tikai skolēnu ekskursijas nāk skatīties, bet arī individuāli. Nāk bērni, jaunieši, nāk veci vīri palīgā. Grib kaitu rokās paturēt.

— Vai jums nešķiet, ka katrai Latvijas pilsētai vajadzētu savu skulptūru dārzu?

— Jā, tāds mērķis mums gan ir. Ja vien Kultūrkapitāla fonds spēs eksistēt un fondā būs līdzekļi, šāda veida plenēri paredzēti Ludzā, Daugavpilī un citur.

— Uzmetot mākslinieka aci, sakiet, kā jums patīk Preiļi?

— Preiļi man patika jau senāk, kopš deviņdesmito gadu beigām, kad šeit notika mācību plenērs. Apbrīnoju šo jūsu mazo sakopto pilsētu. Celiņi, trotuāri, mauriņi, sakoptais centrs, puķu piramīdas — izcila Latgales mazpilsēta. Ja vien būs iespējams (savās domās nemaz nedrīkst pieļaut iespēju, ka nebūs), atgriezīsimies un kalšim arī akmeņus. Es jau zinu kādu vietu, kur viena akmens skulptūra ne tikai derētu, bet ir pat gluži nepieciešama.

L.Kirillova

AGLONAS NOVADĀ

Izveidota novada bāriņtiesa un dzimtsarakstu nodaļa

No 1. septembra Aglonas novadā darbojas vienotā bāriņtiesa. Kā «Novadnieks» uzzināja novada domē, tajā darbojas pieci cilvēki, kuri pārstāv visus četrus novadu veidojošos pagastus. Bāriņtiesas priekšsēdētājs pienākumus veic Inā Klindzāne, par vietnieci ievēlta Valentīna Krivāne (abas pārstāv Aglonas pagastu). No Grāveru pagasta bāriņtiesā darbojas Elfa Islamgarajeva, no Kastuļinas pagasta — Sandra Rakova, bet no Šķeltovas pagasta — Natālija Motiļkova.

Bāriņtiesas pakalpojumi novada centrā pieejami katru darba dienu no pulksten 9.00 līdz 17.00. Taču arī pagastos iedzīvotājiem nav pamata satraukumam, jo pārvaldēs speciālistiem ir tiesības veikt notariālās darbības uz vietas.

Izveidota un kopš septembra sākuma darbojas arī novada dzimtsarakstu nodaļa. Tās vadītāja ir Skaidra Mežiniece, bet Inese Rutka veic vietnieces pienākumus.

Izglītības iestāžu direktori lemj kopīgi

Lai veiksmīgāk risinātu ar bērnu izglītošanu saistītos jautājumus, novadā izveidota visu izglītības iestāžu direktoru padome. Tajā darbojas Aglonas bazilikas kora skolas, Aglonas bērnu un jauniešu sporta skolas, Aglonas vidusskolas, Aglonas internātvīdusskolas, pirmsskolas izglītības iestādes «Aglona», kā arī Šķeltovas, Grāveru un Kastuļinas pamatskolu direktori.

Pašlaik direktoru padomes priekšsēdētāja funkcijas uztur Aglonas vidusskolas direktore Lidijsa Šatilova. Pēc sešiem mēnešiem šos pienākumus pārņems kādas citas novada izglītības iestādes vadītājs. Šāda vadītāju rotācija dos iespēju apgūt labāko pieredzi un iepazīties ar interesantākajiem citu skolu idejām, kā arī veiksmīgāk izstrādāt priekšlikumus izglītības politikai novadā.

Sobrīd direktoru padomei darba kārtībā aktuālākie jautājumi ir skolēnu pārvadājumu organizēšana, kā arī pedagogu tarifācija. Skolu pārstāvji regulāri piedalās arī novada domes izglītības jautājumu komitejas sēdēs, palīdzot komitejas deputātiem sagatavot lēmumprojektus novada domes sēdēm.

Pārņemtas divas rajona padomes iestādes

No 1. jūlija, kad apvienojās divu bijušo rajonu pagasti un tika izveidots Aglonas novads, deputātu uzmanības lokā ir darbs pie pašvaldības kopējā budžeta. Augustā novads no Preiļu rajona padomes pārņēma divas līdz šim rajona pašvaldības pakļautībā esošas iestādes — Aglonas bazilikas kora skolu un Aglonas internātvīdusskolu, līdz ar to nācās pārstrādāt arī skolu nolikumus. Tā kā šīs izglītības iestādes finansējumu līdz gada beigām saņems no valsts, piešķirtie līdzekļi papildināja novada budžetu. Nākamgad abas skolas pilnībā būs jāuztur vietējai pašvaldībai.

Darbojas novada vēlēšanu komisija

Aglonas novada domes deputāti apstiprinājuši vēlēšanu komisijas sastāvu. Komisijā ievēlēti un darbu uzsāka septiņi cilvēki — Ruta Gluča, Dzintars Dimpere, Tatjana Munda, Lidija Šatilova, Irēna Valaine, Iveta Trubača un Inese Egle. Lai komisijas darbs ritētu bez aizķeršanās, nolēmts, ka vajadzības gadījumā komisijā varēs strādāt arī Aija Mežiniece.

Strādā komitejās un komisijās

Sakarā ar to, ka novada domē ievēlēto deputātu sastāvā kopš 1. jūlija notikušas izmaiņas un kopš augusta vidus deputātu pienākumus sākuši pildīt pirmsskolas izglītības iestādes «Aglona» pedagoge Iveta Soldāne no saraksta «Mēs — Aglonas rītdienai» un Kastuļinas pagasta sociālās aprūpes centra speciālists Igors Reščenko no saraksta «Novada apvienotais saraksts».

I.Soldāne darbojas novada domes izglītības jautājumu komitejā, bet I.Reščenko ir finanšu komitejas loceklis un arī iepirkumu komisijas priekšsēdētājs.

L.Kirilova

Bezdarba līmenis Latvijā joprojām pieaug

Reģistrētā bezdarba līmenis augustā Latvijā bija 12,3%

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2009. gada augustā beigās bija 12,3% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Valstī bezdarba līmenis salīdzinājumā ar 2009. gada jūliju pieaudzis par 0,5% punktiem.

Nodarbinātības valsts aģentūrā uzskaitē 2009. gada augusta sākumā bija 132519, augusta beigās — 137 586 bezdarbnieki. Bezdarbnieku skaits valstī mēneša laikā ir palielinājies par 5067 cilvēkiem jeb 3,8%. 2009. gada augustā bezdarbnieka statuss tika piešķirts 18 421 personām, tas ir par 709 cilvēkiem jeb 4,5% vairāk nekā 2009. gada jūlijā. 3518 NVA reģistrētie bezdarbnieki augustā iekārtojās darbā.

NVA direktore Baiba Paševica: «Bezdarba līmenis turpina kāpt un par tā salīdzinošu stabilizēšanos, ko vērojām jūnijā un jūlijā, vairs nevaram runāt. Situācija valstī rāda, ka augustā un septembrī valsts institūcijās, izglītības un medicīnas iestādēs tiek plānota darbinieku samazināšana vai iestāžu likvidēšana. Jaunas darba vietas netiek veidotas. Lielākais darba vietu samazinājums visa gada garumā ir apstrādes rūpniecībā (25%), otro vietu otrajā pusgadā ieņem valsts pārvalde (15%) un trešo — vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība (12%). Patlaban valstī viszemākais bezdarba līmenis — Tukuma rajonā (8,2%) un Ventspils rajonā (8,5%).»

NVA bezdarbniekiem sniedz iespējas iesaistīties aktīvajos nodarbinātības pasākumos. Tā, piemēram, apmācībās, subsidētajā nodarbinātībā jeb pasākumos noteiktām personu grupām, darba praktizēšanā pašvaldībās par 100 latu stipendiju, atbalstā komercdarbības vai pašnodarbinātības sāksmai. Tāpat ir pasākumi, kas vērsti, lai cilvēki nekļūtu par bezdarbniekiem, piemēram, no septembra privāto komersantu uzņēmumu darbiniekiem pieejama apmācība ar kuponu uzņēmuma direktāves laikā. Šī apmācību sistēma atrisina divus jautājumus — cilvēki nezaudēs darbu un ilgtermiņā tas ir ieguldījums viņu izglītībā.»

Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos 2009. gada augustā piedalījās 20 987 bezdarbnieki, no tiem jūlijā daļu pasākumos uzsāka 14 838 bezdarbnieki:

- ✓ profesionālajā apmācībā, pārkvalifikā-

Bezdarbnieku skaits sadalījumā pa novadiem (bijušā Preiļu rajona teritorijā)

Novads	Bezdarbnieku skaits	no tiem			Bezdarba līmenis*)%
		sievietes	invalidi	jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem	
Preiļu novads	1001	475	67	170	12,5
Līvānu novads	1554	823	120	195	16,4
Aglonas novads	355	159	18	48	12,3
Riebiņu novads	529	257	35	85	13,2
Vārkavas novads	173	77	7	24	11,6

Bezdarba līmeni noteic pēc formulas, bezdarbnieku skaitu dalot ar iedzīvotāju skaitu darbības vecumā un reizinot ar 100.

*Aprēķinot bezdarba līmeni, vadās pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem par darbības vecuma iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās.

Galvenie bezdarba rādītāji 2009. gada augustā

NVA filiāle	Bezdarbnieku skaits perioda beigās	Ilgstošo bezdarbnieku skaits perioda beigās
Rīgas reģionā kopā	60 275	2980
Kurzemes reģionā kopā	18 894	1534
Balvu	2435	758
Daugavpils	7468	723
Krāslavas	2773	755
Ludzas	3382	1166
Preiļu	3326	1009
Rēzeknes	8133	2166
Latgales reģionā kopā	27 517	6577
Vidzemes reģionā kopā	13 445	1340
Zemgales reģionā kopā	17 455	1315
Valstī kopā	137 586	13 746

ciņā vai kvalifikācijas paaugstināšanā piedalījās 2177 cilvēki;

- ✓ algotos pagaidu darbos — 2353 cilvēki;
- ✓ konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos — 14 375 cilvēki;

- ✓ pasākumos noteiktām personu grupām — 987 cilvēki;
- ✓ apmācībā pie darba devēja — 320 cilvēki;

- ✓ pasākumā «Kompleksie atbalsta pasākumi» — 775 cilvēki;
- ✓ pasākumā komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai — 20 cilvēki.

Karjeras konsultācijas 2009. gada augustā saņēmušas 2744 personas, no tām 2640 bezdarbnieki un darba meklētāji.

Zemākais bezdarba līmenis augustā re-

ģistrēts: Tukuma rajonā — 8,2%, Ventspils rajonā — 8,5%, Rīgas pilsētā — 10%, Daugavpils pilsētā — 10,1%, Jūrmalas pilsētā — 10,4%, Ventspils pilsētā — 10,8%, Jelgavas pilsētā — 11,1%, Limbažu rajonā — 11,2%, Jelgavas rajonā — 11,4%, Valmieras rajonā — 11,7%, Cēsu rajonā — 11,9%.

Augstākais bezdarba līmenis 2009. gada augustā reģistrēts: Rēzeknes rajonā — 26,4%, Ludzas rajonā — 21,7%, Rēzeknes pilsētā — 19,4%, Krāslavas rajonā — 18,1%, Balvu rajonā — 18,0%, Preiļu rajonā — 17,9%, Kuldīgas rajonā — 18%, Dobeles rajonā — 16,7%, Liepājas pilsētā — 15,7%, Alūksnes rajonā — 15,5%, Jēkabpils rajonā — 15,1%.

Vērša gadā, pirms divpadsmit gadiem

1997. gada septembris

Preiļu rajonā ieradās ASV Miera korpusa brīvprātīgais Arnolds Ēlerts. Viņam paredzētais darba lauks bija nevalstiskās organizācijas, kā arī dažas pašvaldības un privātie uzņēmumi. Miera korpuss nodibināts 1961. gadā ar mērķi radīt kvalificētu brīvprātīgo organizāciju, kas sniegtu tehnisko un cita veida palīdzību valstīm, kam tas nepieciešams, kā arī radīt iespēju Miera korpusa brīvprātīgajiem iepazīt citas tautības cilvēkus, viņu kultūru. 1997. gadā 93 pasaules valstīs strādāja vairāk kā 6000 Miera korpusa brīvprātīgo. Baltijas valstīs Miera korpusa darbinieki mācīja angļu valodu, biznesa teoriju, sniedza konsultācijas gan skolēniem, gan pieaugušajiem.

1. septembrī mācības Preiļu 1. pamatskolā uzsāka 951 skolēns, kas bija par simtu vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pirmās klases vien bija veselas piecas! Savukārt Preiļu domes deputāti lēma par slēgtā bērnu darza «Auseklītis» ēku tālāku likteni. Viens no priekšlikumiem bija ēku pārdot, bet iegūtos līdzekļus novirzīt kultūras nama remontam. Otrs — slēgt bērnu darza pilsētas centrā, bet bērnu grupiņas pārvietot uz «Auseklīti», jo deputāti bija pieņēmuši lēmumu, ka pilsētā vajadzīgi tikai divi bērnu darzi (pirms tam bija trīs).

Preiļu pilsētas dome nolēma pārdot Ļepina pieminekli — «galvu», kas no sava postamenta Raiņa bulvārī tika noņemta 1991. gadā. Uz izsolītiem gan ieradās tikai viens pretendents, kaut gan sākumā bija solījies būt četri. Pieminekli tika nosolīts par 4000 latu, to ie-

gādājis pircēja no Lielbritānijas pārstāvis Latvijā. Bijušajiem īpašniekiem tika darīts zināms, ka piemineklis atradīsies privātā kolekcijā Dānijā sev līdzīgā kompānijā — Austrumbloka valstu pieminekļu vidū. No saņemtas naudas 1000 latu tika atvēlēti pilsētas ielu apgaismošanai, 1000 latu — Preiļu 1. pamatskolas un 2. vidusskolas trūcīgo ģimeņu bērnu brīvpusdienām, 2000 latu — abām skolām datoru iegādei.

Pabeigta Preiļupītes gultnes padziļināšana un tīrīšana posmā aiz kādreizējās cietes rūpniecības. Tur savu apmetni bija ierīkojusi bebru kolonija, bez tam upe bija stipri pielūzņota.

Preiļos nodibināts slāvu kultūras centrs.

Rudzātu pagasta padomes deputāti atbalstījuši priekšlikumu izveidot ap lielo Pelēčāres purvu vietējās nozīmes dabas liegumu saskaņā ar iesniegto dabas aizsardzības plānu.

Preiļos tapa Polikarpa Čerņavska keramikas muzejs mājā, kurā keramiķis dzīvojis. Ēkas apakšējā stāvā ierīkota keramikas darbu izstāde.

Latvijas Unibanka atzīmēja sesto dzimšanas dienu.

Lauksaimniecības konsultāciju biroju agronomi no visas Latvijas, to vidū arī Preiļu rajona pārstāve, apmeklēja Dānijas lauksaimniekus. Brauciena laikā iegūts daudz atziņu par to, kā saimnieko zemnieki citās valstīs.

Līvānus apmeklēja Kanādas brīvprātīgo padomdevēju uzņēmējdarbībā organizācijas (CESO) pārstāve Latvijā. Pilsētas vadība tika informēta par CESO darbību, notika sarunas par iespējamo

vietējo uzņēmēju tālāku izglītošanu.

1997. gadā Latvijā, salīdzinot ar citām Baltijas valstīm, bija augstākais bezdarba līmenis — 7,3 procenti. Bez darba bija palikuši 94,7 tūkstoši iedzīvotāju.

Noteiktas Preiļu rajona attīstības prioritātes. Rajona attīstības programmas izstrādāšanas darba grupa vienojusies, ka par galveno tiek atzīta piena ražošanas. Līdz ar to «zaļā gaisma» piešķirta citām, ar piena ražošanu saistītām nozarēm — graudkopībai, spēkbarības ražošanai.

Par otru prioritāro nozari atzīta koksnēs ražošana, par trešo — tūrisma un līdz ar to apkalpojošās sfēras attīstību, infrastruktūras uzlabošana. Izdalīts arī ceturtais prioritāšu loks — stikla izstrādājumu, celtniecības materiālu ražošana, tekstils un linkopība. Rajona attīstības programmu vajadzēja iesniegt Ekonomikas ministrijā, kas izlēma, vai rajonam piešķirams īpaši atbalstāmā reģiona statuss.

1997. gadā augusta beigās valsts kopējais parāds bija 405 000 000 latu. Ārējais parāds bija 321 545 000 latu, bet iekšējais — 174 178 000 latu. Valsts ārējais parāda lielāko daļu veidoja parādi Pasaules Bankai (28,28 procenti), Starptautiskajam valūtas fondam, G - 24 kredītu nomaksai.

Valsts iekšējā parāda lielāko daļu veidoja no valsts iekšējā aizņēmuma parādizīmju pārdošanas iegūtie līdzekļi un valdības pārņemtās Unibankas un Latvijas Krājbankas parādu saistības.

Sagatavoja L.Rancāne
Izmantots 1997. gada «Novadnieka» komplekts

Zemkopības ministrs Briselē aicina efektīvāk īstenot īstermiņa atbalsta pasākumus piena nozarei

7. septembrī zemkopības ministrs Jānis Dūklavs Briselē piedalījās Eiropas Savienības (ES) Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomes (MP) sanāksmē, kurā diskutēja par piena produktu tirgus stāvokli 2009. gadā, kā arī apsprieda paveikto, izvērtējot konkurenci lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības nozarēs.

Kā «Novadnieku» informē ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietniece Solveiga Lazovska, ministru diskusijā par piena tirgus stāvokli 2009. gadā, J. Dūklavs norādīja, ka Komisijas ziņojumā ierosinātie atbalsta pasākumi ir nepietiekami un tie nenodrošinās tūlītēju risinājumu pašreiz grūtībās nonākušā-

jiem piena ražotājiem. «Ir nepieciešams efektīvāk īstenot jau pieejamos īstermiņa pasākumus, kuri nerada risku piena nozarei ilgtermiņā. Tādēļ aicinu Komisiju rast iespēju paaugstināt eksporta kompensāciju likmes sieriem vismaz līdz tādām līmenim, lai tās kompensētu 70% no Eiropas Savienības un pasaules tirgu cenu atšķirības,» savā uzrunā kolēģiem norādīja zemkopības ministrs.

J. Dūklavs izteica atzinīgu vērtējumu iniciatīvai par atbalstu lauksaimniekiem 15 000 eiro apmērā, vienlaikus norādot, ka finansējums ir jāparedz nevis no valsts nacionālajiem budžetiem, bet gan no Kopienas budžeta, kā arī šāda atbalsta piešķiršanas termiņam ir jābūt vismaz līdz 2011. gada beigām.

Apspriežot piena kvotu iesaldēšanu vai kvotu samazināšanu,

zemkopības ministrs uzsvēra, ka šajā jautājumā būtu jāievēro zināma piesardzība, un būtu jāpaliek spēkā Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) «Veselības pārbaudē» panāktajam kompromisam par kvotu palielināšanu. Savukārt Komisijai pēc iespējas ātrāk ir jāsatrūpina piena tirgus darbības stratēģija 2009.-2015. gadam, kur tajā skaitā tiktu izvērtēta arī kvotu sistēma.

Latvija noteikti neatbalsta priekšlikumu, kas paredz noteikt kā obligātu prasību, ka kvotu pārsniegšanai ražotājiem neatmaksā ieturētos maksājumus gadījumos, kad valsts kvota nav pārsniegta. Nav pieļaujams, ka ražotājiem tiktu vēl vairāk samazināti ienākumi.

Tāpat savā uzrunā zemkopības ministrs vērsa uzmanību uz to,

ka ir jādomā par ES mēroga pasākumiem tirgus situācijas stabilizēšanā. «Piemēram, attiecībā uz piena produktu patēriņa sekmēšanu, «Skolas piena» programmā ir nepieciešama ES finansējuma daļas palielināšana,» diskusijā norādīja J. Dūklavs, uzsverot, ka nākotnē ir nepieciešams ieviest jaunus un efektīvākus drošības tīkla pasākumus tirgus stabilizēšanai, kas ļautu operatīvi reaģēt uz straujām cenu svārstībām, ko radījušas pieprasījuma izmaiņas un klimatisko apstākļu negatīvās sekas.

Diskusijas noslēgumā J. Dūklavs aicināja Komisiju izstrādāt konkrētus priekšlikumus ienākumu vienlīdzīgākas pārdales veicināšanai starp dažādiem piena pārstrādes ķēdes posmiem.

Analizējot augsta līmeņa darba grupas paveikto lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības konku-

rences izvērtēšanā, J. Dūklavs norādīja, ka identificētās rekomendācijas kopumā ir atbalstāmas. «Tomēr aicinu un aridzan sagaidu skaidras politikas iniciatīvas un drīzu problēmu risinājumu, ieviešot rekomendācijas praksē,» diskusijā uzsvēra zemkopības ministrs. Īpaši tas jāievēro KLP attīstības jautājumos, pārtikas nozares mazo un vidējo uzņēmumu stiprināšanā caur dažādiem mehānismiem, eksporta tirgu iespēju paplašināšanā un pienācīgā pārtikas ķēdes darbības nodrošināšanā. «Priekšrocības no rekomendāciju īstenošanas ir jāgūst pēc iespējas plašam uzņēmumu lokam, neizslēdzot vidējos uzņēmumus, kuri pēc kāda rādītāja neatbilst pieņemtajai mazo un vidējo uzņēmumu definīcijai,» norādīja zemkopības ministrs.

Turpmāk piena kvotu administrēšana būs vienkāršāka

Valdība 8. septembrī apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos Ministru kabineta (MK) noteikumus «Piena kvotu administrēšanas noteikumi», «Novadnieku» informē ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Antra Eiste.

Noteikumi aizvieto līdz šim spēkā esošos MK noteikumus «Noteikumi par kārtību, kādā tiek veikti darījumi ar piena kvotām, kvotu administrēšanas un kontroles kārtību, kā arī soda naudas aprēķināšanas un iekasēšanas kārtību».

Normatīvais akts paredz funkciju sadali, nosakot, ka Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) piena kvotu jomā pārņem piena kvotu sistēmas — piena ražotāju un piena pircēju — kontroli, savukārt valsts aģen-

tūra «Lauksaimniecības datu centrs» būs atbildīga par piena pircēju apstiprināšanu un tiešās tirdzniecības un piegādes piena kvotas gada deklarāciju administrēšanu.

Noteikumi arī samazina administratīvo slogu un vienkāršo administrēšanas funkcijas gan ražotāju, gan pircēju, gan arī administrējošo un kontrolējošo institūciju līmenī. Tāpat piena ražotājiem ir samazināts kontroļu skaits un mainīta pieteikuma iesniegšanas kārtība, vienkāršojot iesniegumu iesniegšanu — turpmāk ražotājs varēs izvēlēties sev piemērotāko informācijas paziņošanas veidu par darījumiem ar piena kvotu.

Tāpat, lai izvairītos no pārkāpumiem, turpmāk piena kvotas administrēšana būs tikai valsts līmenī.

Noteikumi stāsies spēkā pēc to publicēšanas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Paredz atvieglot svaigpiena realizēšanas prasības siera ražošanai

Zemkopības ministrija izstrādājusi Ministru kabineta (MK) noteikumu projektu «Noteikumi par kvalitātes prasībām svaigpienam, kas paredzēts siera ražošanai ar nogatavināšanas laiku vismaz 60 dienas», ko 10. septembrī izsludināja valsts sekretāru sanāksmē, «Novadnieku» informē ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Viktorija Kalniņa.

Noteikumu projektā ir noteiktas prasības, kas jāievēro attiecībā uz dzīvnieku veselību, dzīvnieku novietni un piena higiēnu un kvalitāti. Tāpat noteikumu projekts paredz to laboratoriju kritērijus, kurās var veikt svaigpiena kvalitātes kontroles analīzes, kā arī laboratoriju, uz kuru Pārtikas un veterinārais dienests nosūta pa-

raugus, ja rodas strīds starp svaigpiena ražotāju un pircēju.

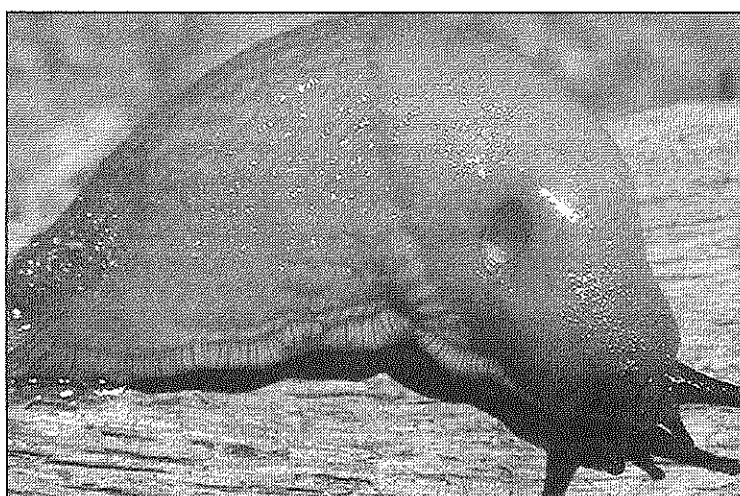
Noteikumu projektā tiek samazināts administratīvais slogs attiecībā uz ražotāju un pārstrādātāju vienošanos par svaigpiena realizēšanu, kā arī veikti redakcionāli labojumi. Paredzams, ka noteikumu projekts aizstās šobrīd spēkā esošos MK 2006. gada 14. novembra noteikumus nr. 931 «Noteikumi par kvalitātes prasībām svaigpienam, kas paredzēts siera ražošanai ar nogatavināšanas laiku vismaz 60 dienas, un kvalitātes atbilstības novērtēšanu».

Noteikumu jaunā redakcija jāpaziņo Eiropas Komisijai, lai to varētu saskaņot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Noteikumu projekts stāsies spēkā pēc tā apstiprināšanas valdībā un publicēšanas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

UZMANĪBU!

Jauna suga Latvijā — Spānijas kailgliemezis

Augusta sākumā Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) speciālisti Pastendē (Kurzemē), privātmāju teritorijā, aptuveni divu hektāru platībā pirmo reizi Latvijā atklāja Spānijas kailgliemežus (*Arion lusitanicus*), kas lielākajā Eiropas daļā ir nozīmīgs lauksaimniecības kaitēklis un invazīva suga.



Spānijas kailgliemezis ir sastopams gandrīz visās Eiropas Savienības valstīs, tostarp Igaunijā un Somijā. Šo gliemežu dabiskais izplatības areāls ir Vidusjūras apgabals.

Sānijas kailgliemezis ir tumši brūns vai sarkanbrūns, tā garums — pieci līdz 15 centimetri. Kailgliemeža mēle atgādina nelielu rīvīti. Tas ēd visu, ko ar mēli var sasmalcināt, piemēram, augus, bet parasti labāk barojas ar jau

beigtiem dzīvniekiem.

Šie gliemeži parādās augustā un rudenī dēj olas — līdz 400 vienā dējumā. Pēc 3,5 – 5 nedēļām izšķīlas jaunie gliemeži. Mērenas ziemas un lietainas vasaras ir ļoti labvēlīgas to izdzīvošanai. Spānijas gliemežiem Latvijā nav daudz

dabisko ienaidnieku, tomēr ir cerības, ka ar šiem gliemežiem barosies āpši, mežacūkas, eži, arī dažī putni, piemēram, pīles. Gliemežu olas ēd augsne dzīvojošās vaboles.

«Vides Vēstis»

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Pārbauda katru piegādāto graudu kravu

Graudu audzētāji, īpaši nelielo saimniecību īpašnieki, par iepirkuma cenām lielu prieku neizrāda un teic, ka uzņēmumi, kas ražu iepērk, meklējot dažādus iegādes, lai maksātu mazāk. Kādi ir graudu kvalitātes rādītāji, no kuriem atkarīga iepirkuma cena?

Akciju sabiedrība «Rēzeknes dzirnavnieks» graudu kvalitātes rādītājus nosaka katras piegādātās kravas vidējam paraugam. Bāzes rādītāji ir šādi.

Mitruma kviešiem, rudziem, auzām un miežiem — 14%, rapsim — 8%, pieļaujamās robežas ir līdz 19%, auzām — 18%, rapsim — 16%.

Krišanas skaitlis kviešiem — 250/sekundē, rudziem — 120/sekundē.

Atkritumu piemaisījumi grau-

diem drīkst būt 1%, rapsim — 2%, bet pieļaujamās robežas graudiem ir līdz 4%, rapsim — līdz 12%.

Melnie graudi kviešiem un rudziem drīkst būt tikai 0,05%.

Citu graudu piemaisījumi auzām drīkst būt ne vairāk par 2%, kviešiem, rudziem un rapsim — līdz 4%, bet miežiem — līdz 5%.

Elļas saturam rapsim jābūt 40% apmērā.

Rozā graudi kviešos drīkst būt ne vairāk par 4%, rudzos — ne vairāk par 5%.

Digušo graudu pieļaujamā norma kviešos un rudzos — līdz 3%, auzās — 2%.

Graudiem jābūt ar tiem raksturīgu smaržu, bez sasmakuma, iesala, pelējuma vai citām smakām. Tāpat nav pieļaujama kaitēkļu invāzija, kā arī ar melnplauku inficēti graudi.

Ar apņemšanos dzīvot un domāt zaļi

32 Latvijas izglītības iestādes šajā mācību gadā saņēmušas starptautisko ekoskolas nosaukumu un Zaļo karogu. Savukārt 28 skolām piešķirts Zaļais diploms un Latvijas ekoskolas nosaukums. Tiesības iegūt Zaļo karogu jau otro gadu pēc kārtas izcīnījuši Livānu novada Jersikas pamatskola, bet Zaļais diploms un Latvijas ekoskolas nosaukums piešķirts Livānu novada Livānu 1. vidusskolai, Riebiņu novada Riebiņu vidusskolai un Preiļu novada Salas pamatskolai.

Kā informē ekoskolu programmas vadītājs Ģirts Strazdiņš, lēmumu par skolu apbalvošanu pieņem žūrija, kuras sastāvā ir valsts un sabiedrisko vides aizsardzības un izglītības organizāciju pārstāvji. Ekoskolu programmā Latvijā bija iesaistījušās 88 mācību iestādes. Iepriekšējā mācību gadā Latvijā pluvoja 25 zaļie karogi. Šis balvas skolām tiek piešķirtas uz vienu mācību gadu un katru reizi jācīnās no jauna.

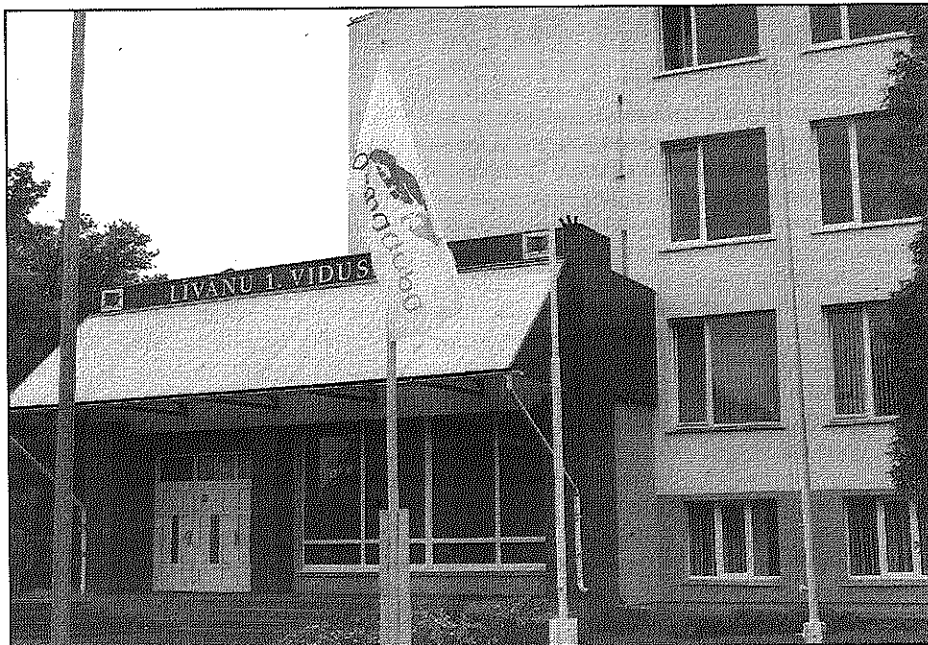
Ekoskolu programma ir šobrīd populārākais vides izglītības modelis pasaulē. Tā ir ANO Vides programmas sadarbības partnere vides izglītībā un ir pamats vides izglītības procesa organizēšanai skolās. Pašlaik ekoskolu programmā ir iesaistījušās aptuveni 27 000 skolu 46 pasaules valstīs, darbojas seši miljoni skolēnu. Ekoskolu programmas atpazīstamākais ele-

ments ir Zaļā karoga balva. Latvijas ekoskolas nosaukums un diploms ir nacionālā līmeņa balva skolām, kuras ir ceļā uz Zaļo karogu. Programmas ieviešanu Latvijā koordinē Vides izglītības fonds.

Šajā mācību gadā pie Livānu 1. vidusskolas plivos Mammadaba vēstniecības karogs, ko skolas audzēkņi godam nopelnījuši, rūpējoties par vides saglabāšanu. Karogs tika pacelts Zinību svētkos 1. septembrī svinīgos apstākļos, piedaloties 9. Saeimas deputātam Jānim Klaužam.

Kopā ar karogu skolai pasniegts akreditācijas raksts, kurā teikts, ka Mammadaba pārstāvniecības tiesības Dienvidlatgalē un Mammadaba vēstniecības titulu 2009./2010. mācību gadam ieguvusi Livānu 1. vidusskola. Mammadaba vēstniecības godu skola ir ieguvusi, aizvadītajā mācību gadā aktīvi pierādot savas zināšanas, prasmes un mīlestību pret mežu, meža vērtībām un apkārtējo vidi, — stādot kociņus, sakopjot teritorijas, izliekot putnu būriņus, piedaloties meža olimpiādē, apciemojot Mammadaba objektus un vispusīgi integrējot vides izglītību skolas darbā. Mammadaba vēstniecības skolas skolēni un pedagogi aicināti visa mācību gada garumā godam pildīt īpašos Mammadaba vēstnieku pienākumus saskaņā ar 1. septembrī doto Zaļo goda vārdu un pozitīvi iedvesmot līdzcilvēkus.

Mammadaba vēstniecības nosaukuma iegūšanā visvairāk ieguldījusi skolotāja



● Mammadaba vēstniecības karogs pie Livānu 1. vidusskolas plivos visu šo mācību gadu. Foto: A.Šņepsts

Regīna Stikāne ar saviem skolēniem no 9.c klases (šogad viņi jau ir desmitklasnieki), aktīvi iesaistījās arī pedagoges Mariņa Birzāka un Anna Kārkle ar savām klasēm, «Novadniekam» stāstīja skolas direktore Maija Dzintra Skudre. Savukārt viņai AS «Latvijas meži» izpildītore Antons Breidaks svinīgajā karoga pacel-

šanas pasākumā pasniedza lentu ar nosaukumu «Mammadaba vēstnieks».

Arī šajā mācību gadā turpināsim stādīt, kopt un pētīt mežus, stāstīja direktore par iecerētajiem darbiem, lai attaisnotu piešķirto Mammadaba vēstniecības nosaukumu. Iepriekšējos mācību gados skolas audzēkņi iedēstījuši tūkstošiem jaunu kociņu.

Skolas un vecāki turpina izmantot e-klasi

Par spīti līdzekļu samazinājumam Latvijas izglītības finansēšanas sistēmā, jauno mācību gadu reizē ar 501 skolu aktīvi uzsākusi arī skolu vadības sistēma «e-klase». Gatavojoties jaunajam mācību cēlienam, «e-klase» ir ieviesta iespēja skolām veidot savas mājas lāpas, kā arī ieviesti jauni un finansiāli izdevīgāki pakalpojumi vecākiem, informē SIA «DEAC» mārketinga daļas vadītāja asistents Artis Babris.

«Ar «e-klasi» turpina strādāt ne tikai iepriekšējo gadu klienti. Ir arī jaunas skolas, kas ieviešanas skolu vadības sistēmu. To var novērot pēc jaunu pieteikumu skaita, kas saņemti augusta pēdējās nedēļās,» informē «e-klase» projektu vadītāja Zane Vitoliņa. «Aptaujātie skolu direktori uzsver, ka pateicoties «e-klasei», paaugstinās skolēnu sekmība un samazinās kavējumu skaits,» turpina Zane Vitoliņa.

Salīdzinājumā ar pagājušā gada 1. septembrī «e-klasei» pievienoto skolu skaits ir audzis par 111 skolām. Izglītības finansējuma samazinājuma un skolu reorganizācijas ietekmē pieaugums, iespējams, ir mazāks nekā būtu citkārt.

Skolu ieinteresētību izmantot «e-klasi» veicinājis fakts, ka skolu vadības sistēma tiek pastāvīgi uzlabota un tajā regulāri ieviestas jaunas iespējas, kas atvieglo skolu administrācijas darbu. Jaunajā mācību gadā ikviena skola, kas izmanto «e-klasi», tās ietvaros bez papildus samaksas var veidot savu iekšējo skolas mājas lapu. Skolām sagatavoti arī jauni atskaišu veidi. Piemēram, skolēnu uzvedības žurnāls, kas ļauj sekot līdzi skolēnu uzvedības tendencēm. «Tas viss veicinās savlaicīgāku informācijas apriti starp skolu, pašvaldību, skolēniem un skolēnu vecākiem,» uzskata «e-klase» projektu vadītāja Zane Vitoliņa.

Turklāt, pēc daudzu skolu apvienošanas procesa, kad vienam direktoram ir jāseko

līdz divu vai pat vairāku skolu darbam, «e-klase» ir labs instruments, kā ērtāk un ātrāk pārraudzīt vairāku skolu darbu vienlaikus,» zināja teikt Zane Vitoliņa.

Jaunajā mācību gadā padomāts arī par vecākiem, kas izmanto «e-klases» pakalpojumus. Tagad iespējams atteikties no ikviena informatīvo izziņu saņemšanas. Ziņas par bērna sekmēm varēs apskatīt tiešsaistē un ziņojumus saņemt «e-pastā», bet «e-klases» pakalpojumu abonēšanu varēs veikt, norēķinoties ar abonēšanas izziņu vai internetā ar maksājuma kartēm, kas būs lētāk. Protams, vecākiem joprojām pastāv iespēja internetā bez maksas apskatīt pamatinformāciju par skolēna sekmēm.

«DEAC un skolu sadarbība «e-klases» ietvaros ir lielisks publiskās — privātās partnerības piemērs, kas pierāda, ka nav nepieciešams iztērēt daudzus miljonus latu, lai sadarbotos panāktu lielisku, visām iesaistītajām pusēm noderīgu rezultātu. Laikā, kad pašvaldības attiecībā uz

skolu finansēšanu lūdz IZM nejaukties to darbā un ļaut pašnoteikties, redzams, ka «e-klase», kas ir brīvas izvēles pakalpojums, nezaudē savu popularitāti,» stāsta «e-klase» izstrādātāja uzņēmuma SIA «DEAC» valdes priekšsēdētājs Andris Gaillītis.

Skolu vadības sistēma «e-klase» Latvijas skolās darbojas no 2005. gada sākuma, tās izstrādātājs ir informāciju tehnoloģiju uzņēmums SIA «DEAC». «e-klase» ir centralizēta informatizācijas sistēma, kurai skolas pieslēdzas, izmantojot interneta tīklu. Katrai skolai ir sava «e-klases» vide, kurā skolotāji reģistrē mācību stundas un skolēnu vērtējumus. Kā papildus pievienotā vērtība ir iespēja vecākiem internetā sekot līdzi sava bērna sekmēm. «e-klase» ir saskaņota LR Izglītības un zinātnes ministrijā un tā ir izplatītākā skolu vadības sistēma Latvijā.

E-klase darbojas arī Preiļu Valsts ģimnāzijā un Livānu 1. vidusskolā.

Piecos novados darbu skolā pārtraukuši 175 pedagogi

Rajona izglītības pārvaldē apkopotas ziņas par pedagogiem, kas sakarā ar jaunā finansēšanas modeļa «nauda seko skolēnam» ieviešanu, kā rezultātā izglītības iestādēs ar mazu skolēnu skaitu strauji samazinājās finansējums, pametuši darbu skolā.

Atvadas skolām un kolēģiem teikuši arī daudzi pedagogi, kuri sasnieguši pensijas vecumu un kam sakarā ar taupības režīmu valstī nācās izvēlēties — turpināt strādāt un saņemt par 70 procentiem samazinātu pensiju, vai atteikties no darba attiecībām un saņemt aprēķināto pensiju. Kopumā bijušie Preiļu rajona teritorijā skolās atbrīvojušās 175 pedagogiskās likmes.

Riebiņu novada skolās priekšlaicīgi pensijējušies divi, vecuma pensijā aizgājuši četri pedagogi. Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) bezdarbnieku uzskaitē stājušies 17 bijušie pedagogi. Viens no atbrīvotajiem skolotājiem izbraucis darbā uz ārzemēm. Kopumā Riebiņu novadā no skolām aizgājis 41 skolotājs, visvairāk — 15

— Gailīšu pamatskolā, kas tika slēgta. Astoņi pedagogi darba gaitas pārtraukuši Riebiņu vidusskolā, pieci — Galēnu un pieci — Silajāņu pamatskolā, pa trīs — Rušonas un Siļukalna pamatskolā.

Preiļu novada skolās darbu pametuši 26 skolotāji. Priekšlaicīgā pensijā devušies trīs, vecuma pensijā — deviņi pedagogi. Septiņi skolotāji atstājuši darbu Preiļu 1. pamatskolā, pa diviem — Aizkalnes un Salas pamatskolās, darba attiecības pārejās novada skolās pārtraukuši katrā pa trim skolotājiem. Viens bijušais skolotājs izbraucis uz ārzemēm, bezdarbnieku uzskaitē stājušies seši.

Livānu novada skolās pedagogu skaits samazinājies par 35. Livānu 1. vidusskolā strādā par 13 skolotājiem mazāk nekā pērn, Livānu 2. vidusskolā skolotāju skaits samazinājies par astoņiem. Par pieciem pedagogiem mazāk strādā Livānu vakarskolā. Vecuma pensijā devušies septiņi novada pedagogi. Divi devušies darba meklējumos uz ārzemēm, septiņi stājušies bezdarbnieku uzskaitē.

Aglonas novadā (neskaitot bijušā Krāslavas rajona skolas) darbu zaudējuši četri pedagogi, viens no viņiem stājies bezdarbnieku uzskaitē.

Vārkavas novadā jaunais mācību gads neiesākās 14 pedagogiem. Vecuma pensijā devušies četri, NVA uzskaitē stājušies četri. Viens bijušais skolotājs devies uz ārzemēm. Šajā novadā visvairāk darba zaudētāju — septiņi — bija Rimicānu pamatskolā, kura tika slēgta, savukārt Vārkavas pamatskolā bez darba palikuši četri pedagogi.

Skaitliski vislielākais darbinieku zaudējums ir interešu izglītības iestādēs. Darba attiecības pārtraukuši 46 pedagogi. Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā no darba aizgājuši 13, tehniskās jaunrades centrā — 14, Preiļu novada sporta skolā — 13, Livānu novada sporta skolā — viens, Livānu novada bērnu un jauniešu centrā — pieci darbinieki. Četri no interešu izglītības pedagogiem devušies darba meklējumos uz ārzemēm, 11 — stājušies bezdarbnieku uzskaitē. Viens pedagogs

devies vecuma pensijā.

Par deviņiem samazinājies pedagogisko darbinieku skaits arī pirmsskolas izglītības iestādēs. Viens devies priekšlaicīgā pensijā, viens — vecuma pensijā, viens stājies bezdarbnieku uzskaitē.

Ziņas apkopotas uz 9. septembri, taču, kā atzina izglītības pārvaldes speciāliste Dzintra Šmukste, situācija pedagogu nodarbinātības ziņā ir ļoti mainīga. Vieni no darbu zaudējušajiem pedagogiem stājas darba meklētāju uzskaitē, otri atrod iespēju strādāt citā skolā. Precīzu darbu zaudējušo pedagogu skaitu nav iespējams noteikt arī tāpēc, ka daļa no viņiem amatu apvienošanas kārtībā strādāja vairākās skolās. Izglītības iestādes iesniedza informāciju par saviem pedagogiem, ar ko pārtrauktas darba attiecības, bet pilnīgi iespējams, ka skolotājs savā otrajā darba vietā turpina strādāt. Tomēr šī mācību gada sākumā izglītības iestādēs kadru mainība notika līdz šim nebijušos apmēros, atzina Dzintra Šmukste.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

LEDVESMA

Jaunrades
lappuse nr. 5

Septembris — dzejas mēnesis. Tā nu iegājies, ka dzejai veltīts mēnesis, kurā Jānim Rainim svinama dzimšanas diena. Bet dzeja jau nezina, ka tai kalendārā ir savs mēnesis... Tā atnāk pati — leduspuķu vai palu laikā, atkusni vai slapjdrankī, siena laikā vai veļu laikā, braucot autobusā vai fizikas stundā... Vienmēr un jebkad. Kad vien dzejniekam smeldz sirds, vai gluži otrādi — no priekiem tā apmetusi kūleni.

Šoreiz «ledvesmā» iepazīstinām ar jauniem autoriem un lasītāju vērtējumam piedāvājam viņu darbus. «ledvesmas» veidotāji aicina arī citus jaunus autorus atstāt savus darbus e-pastā novadnieks@inbox.lv. Lūgums pievienot informāciju par sevi.

REINIS JAČMENKINS par sevi:

— Mācos Līvānu 1. vidusskolas 11.a klasē. Ar atskaņu piemeklēšanu savam sakāmajam nodarbojos jau kopš agras bērnības, kad dažādus pašsacerētus pantiņus rakstīju uz apsvēkuma kartiņām tuviniekiem un paziņām. Kādu laiku par dzeju biju aizmirsis, taču piedalīšanās skatuves runas konkursos mani ar to sasaistīja no jauna.

Visbiežāk rakstu savus tekstus kādas dzeza vai hip hop žanra mūzikas pavadībā. Tas ļauj vieglāk rakstīt tekstu vienotā rītmā un veicina ideju attīstību, arī ledvesmo.

Bieži jautā, kur es smelo ledvesmu, tad varu teikt skaļi un skaidri: — ledvesma ir visur, sperot katru soli vai mierīgi sēžot, piedzīvojot ko jaunu vai grimstot rutīnā...

Tagad dzejas rakstīšana mijas ar mūzikas un dziesmu liriku rakstīšanu un uzskatu, ka tas ir liels solis manā personīgajā attīstībā.

Citiem iesaku neturēt emocijas sevī, bet izpaust tās tādā veidā, kāds katram ir vistuvākais.

Uz riņķi

pulkstenī tiek norādīts jau cits skaits, tā kustība uz apli ir ar visu dzīvo saiklis. tā arī vecās vectēva plates griežas uz riņķi, būdami maziņi ar naglu tās gan saskrāpējām — draņķi.

draņķīgi apzināties, ka laiks tik strauji kustas, īpaši jau, kad šādas pārdomas mani mostas. rodas vēlme uzlikt uz melnās plates pirkstu un nedaudz sajūst kā viens klusumā mirkstu. Šis klusums mani vilina ar to, ka laiku izjauc, tad laiku un pamatu zem kājām tā isti nevar just. protams, atzišos, ka klusums arī nedaudz

jo nav pabeigta doma, uz plates akords aprauts. Tomēr nāca atziņa, ka par daudz par visu nedaudz par daudz ar filozofiju lietas rotājam. jāuztver visu vienkāršāk kā šo veco skanuplati, tajā tik pat spilgti atainojas mūzikālie skati. kā kasetēs, kā diskos un mp-četri pleijeros un šito visu uz tik' mazu mirkli apzinos.

jo esmu nonācis pie sasadīti jaunās domas, jo esmu sapratis, ka tās visu laiku skrien uz riņķi, jo esmu izrotājis tik vienkāršo domu gājienu, jo esmu sarežģījis to ar savu vērienu.

un pulkstenī tiek norādīts jau cits skaits. tā kustība uz apli ir ar visu dzīvo saiklis. kā mūsu domas vectēva plates griežas uz riņķi un vajadzīgs kāds, kurš uzliet uz šīs plates pirkstu...

«Wait»

cits skrien, cits apdomā, citam tip' vienalga, cits atkal nopūšas, bet citam prātā nauda pārāk daudz to citu, vai Tev tā nešķiet? pārāk daudz to citu, citēties pietiek.

es tikko redzēju lielceļu, kura malā slāv meitene, brunete, vietā, noteikti, tālā skatienu sviedusi debesī plašā.

rokas meitenei ir saliktas krustā krustā, krustojas debess un ceļš dūmaka — saida un lipīga tā ir māksla, individuāli paustā

es dieviņu melnbaltu un melnbalts ir šis foto

D.-

Durvis, durvju rokturis, spiedienu uz leju lenākšana nedroša ar aizklātu seju. Sienas atņem gaisu, sienas nedod elpot. Klaustrofobiskas sajūtas, vēime asi elso. Tvēriens pēc roktura savādāka stila leelpa dziļā pirms pagriezta tiek šī svira Enģļu čikstoņa, auksts tvaiks pār lūpām Telpa atgādina par aukstām jūtām. Citas durvis, izgrūstas no rāmja uz āru, Siltums un sviedri, kas pārklāj ādu Kretiniski smieklī nāk arī tik viegli, Palīek pretīgi un meklējumi turpinās.

Daudz durvju mēģināts — atvērts un aizvērts. Aizvērts, atvērts un atpakaļ nāks, Bet galvenais fokuss uz vienām vērst Atgriezies tur, no kurienes sāks.

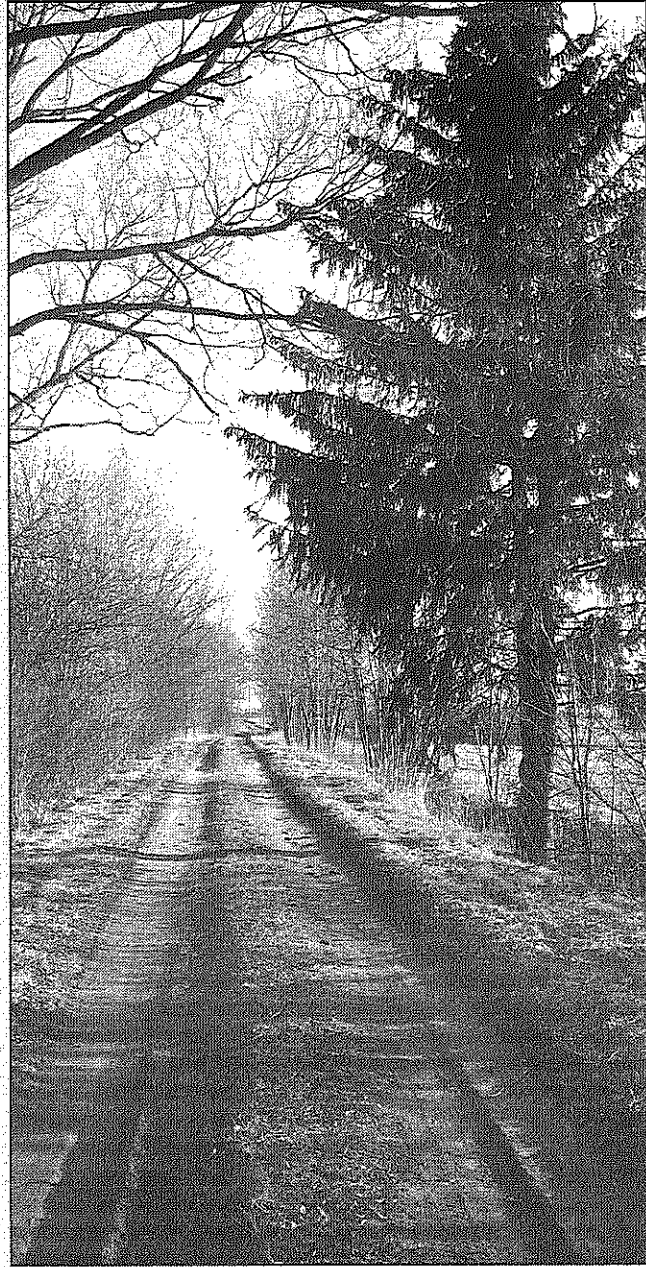


Foto: Laura Rancāne

ILZE VAIVODE par sevi:

— Esmu Rēzeknes Augstskolas filoloģijas fakultātes 2. kursa studente. Pirmā publikācija bija Vanagu pamatskolas avīzē «Cits Laika Zaglis», pašlaik — *draugiem.lv* — dienasgrāmatas ietvaros. Lasu Kārļa Vērdiņa, Ojāra Vācieša dzeju, kā arī dažādu «noskaņojuma» literatūru.

Skrejceļā

ziedu horoskops sevī izsmēlīs. ulubelē dzīvo visticīgākie dārznieki sētnieki, zagļi, mīļākie un jūdas. baltie, sveču sasildītie ornitologi.

apgūlušies uz lidostas jau mūžu aizvērtā

skrejceļa. un baidās. es aizņēmos pastnieka auto uz neatdošanu, viņš arī šoreiz neiebilda. tā vietā Steldzīgais izbēra krājkasi izsalkušajiem miljonāriem zem blāvi spožajām kājām un maigi iespļāva tiem plaukstu kartēs.

mežģiņu čuksti

divas acis zilas arī bez pavasara zilas tuvāk un ciešāk debesīm dvēseļu te ir vairāk kā sarkano vīnogu pēcpusdienās francijas daljrunīgajos centrālīrgos, putekļu uz reinkarnēto ilgu baltajām mežģiņēm. zilā porcelāna izšķīdušās maliņas — balts paklājs zem debesīm bet neviena no mums mēs zem segām. acis pilnas melnas izirētas nodevības vilnas

Atdod

Atdod sevī par sievu vējam. No skaidām mājās, no sniegiem pilis. Vējš iznieko sevī bez mājām. Līdz septiņiem ilgotais pieskaņās bērums, tad, lēni elpojot, piekaisis ielas ar krāsainām papīra lapām, knaģiem, enkuriem un sarkaniem lietussargiem. Kuģītus sašūpos, lai viņas apgāzīs. Dzintaru ģimenes izdzīs mūžīgās pastaigā gar jūras krastu. Es staigāju ar laipām piesnigušā pavasarī un mēģinu atbildi vējā rast, no kurienes Tu pūt.

Sonāte banānu mizām

Ļoti kataklizmīgi vārdi, bet cilvēki ar mākslīgu, kvadrātveida sirdi sēdēs pie galda, aiz necauršaujama stikla vēl ar diviem baltiem cimdu pāriem

rokās. sakrustotām kājām. tas smaids liek nojaust: «nāc, suņuk...»

izlikās tik ļoti ievainoti. paši sev pameta kaudzi banānu mizu kāpjot no septītā stāva.

pirms katra pakāpiena. jau uz pirmā. ļoti žēl. mums visiem taču garšo banāni. un celties, lai izmestu mizas, nevienam ar prieku nesteidzas.

Tik ironiski svēti. TĀ atnāca. Kad neviena nebija. Kad nevienam nebija neviena.

ARMANDA VILCĀNE par sevi:

— Mācos Līvānu 1. vidusskolas 11.a klasē. Man patīk rakstīt dzeju. To darot, es varu izpausties. Tā teikt — visas savas slēptākās domas, jūtas un emocijas izliet uz papīra.

Neviens manis radītais dzejolis nav sarakstīts tāpat vien. Katrs dzejolis, katra rindiņa, katrs vārds ir veltīts kādam konkrētam, reālam cilvēkam, kurš manā dzīvē ieņēmis nozīmīgu vietu.

Rakstot dzeju, mans mērķis ir radīt prieku sev un apkārtējiem. Man patīk radīt kaut ko jaunu, kaut ko savu. No parastās baftas, nenozīmīgas lapas uzburt skaistu mākslu, ko sauc par dzeju...

Viens nepareizi pateikts vārds, Priekš pagātnes mans kurtais sārts. Skaisti vārdi, domas un atmiņas Te šovakar pazūd bez piemiņas.

Viens nepareizi paveikts darbs, Pie manas sirds tiek atkal nolikts sargs. Visas jūtas, skūpstī un sajūtas Šovakar paliek bez pajumtes.

Viens nepareizi raidīts skats, Bet manās domās vienmēr viens — tas pats. Un manim pierastā jau neziņa, No drauga man pat kļūst kā paziņa.

Viens nepareizi solis sperts, Un pazūd pierastā jau neziņa. Visas krāsas, smaržas un skaņas... Par tām nevienam nav daļas!

Viens nepareizi pateikts vārds, Priekš pagātnes mans kurtais sārts. Un sadeg tas, kas man bij' palicis, Tiek aizmirsts viss, kas reiz bij' paticis...

Sagādīšanās

Kad šķiet, ka laiks ir apstājies, Kad klusums apkārt iestājies, Kad liekas — vairs jau nekas nevar nākt, Tu nāc, un viss ir savādāk!

Kad šķiet, ka lietus vairāk nebeigs līt, Kad apkārt tikai manas bailes mīt, Kad liekas, vairs nav spēka neko izmainīt, Tu nāc un manu dzīvi mainīt sāc...

Kad šķiet, ka esmu palikusi viena, Kad pelēka un skarba liekas katra diena, Kad liekas, sirdī palicis tik auksti, Tu nāc un manu sirdi atkal šauti...

Kad šķiet, ka viss ir izbeidzies, Kad viss nu prom ir aizsteidzies, Kad liekas, nav man atlicis nekas, Tu nāc un saki — Es esmu Tev kaut kas...

Nesaki, neiūdun neprasi! Tu mani kā grāmatu nelasi! Nāc tuvāk un pieskaries, izjūti! Nerunā, klausē, bet visu to izbaudi!

Ieskaties, saproti, uzmini! Nemelo, necenties, vienkārši uzzini! Nebaidies tuvoties, pienāc un paskaties! Esmu Tev atvērta, saskatīt iemācies!

Aizej, bet nepamet! Atceries, pasapņo! Pirms dodies Tu pajautā, taisnību noskaidro! Atceries, noskūpstī, noglāsti mani! Nebaidies sapņus, tie tikai ir Tavi!

Ar «Lauku ceļotāju» pa Zemgali



● Skats uz Daugavu no upes kreisā krasta ir ainavisks ne tikai pie Doles salas, bet visā ceļa garumā.



● Viesu māja «Vecupe» apmeklētājus uzņem jebkurā gadalaikā. Vasarā var baudīt sportiskas izklaides brīvā dabā, bet rudenos un ziemā izmantot saunas vai tvaika pirts dāvētās izjūtas.

«Lauku ceļotājs» ir profesionāla lauku tūrisma asociācija, kas dibināta 1993. gadā un pašlaik apvieno ap 300 biedru — lauku naktsmītņu saimniekus visos reģionos. Asociācijas izstrādātie maršruti ir daudzveidīgi un ceļotāju iecienīti.

9. septembrī arī «Novadnieka» žurnālistiem bija iespēja kopā ar kolēģiem no citiem medijiem, asociācijas prezidenti Asnāti Ziemeļi un vides speciālistu Juri Smaļinski iepazīt Zemgali, dodoties vienas dienas braucienā pa Natura 2000 teritorijām un ciemoties pie lauku uzņēmējiem.

«Lauku ceļotājs» ar Eiropas Komisijas Life+ programmas un Vides ministrijas atbalstu pašlaik ievieš projektu «Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, balstoties uz tūrisma attīstības ieguvumiem vides, sociālajā un ekonomikas jomā, dekonstrējot tos ar Slīteres nacionālā parka — Natura 2000 teritorijas piemēru». Šī saņemti formulētā projekta mērķis ir vienkāršs — izstrādāt ieteikumus tūrisma attīstības un dabas aizsardzības politikas veidošanai, balstoties uz reālu ilgtspējīgu tūrisma galamērķa — Natura 2000 teritorijas — modeli, kas tiks demonstrēts uz Slīteres nacionālā parka bāzes, tajā izveidojot tūrisma produktus un veicot tūrisma ietekmes pārraudzību dabas, sociālajos un ekonomiskajos aspektos. Projekts noslēgsies nākamā gada pavasarī, kad sabiedrībai Slīteres nacionālajā parkā kļūs pieejami gan tūrisma maršruti, gan informācijas stendi un nacionālā parka ceļvedis.

Krīze un lauku tūrisms

Tas, ka ekonomiskā situācija nopietni iespaidojusi Latvijas tūrisma uzņēmējdarbību, nav noliedzams. Tomēr, kā atzīst asociācijas «Lauku ceļotājs» prezidente Asnāte Ziemele, grūtāk ir būt laicīgiem uzņēmējiem, kuri attīstībai ņēmuši kredītus. Lielākā daļa viesu māju saimnieku tomēr spēj saglabāt optimismu un, reizi pa reizei pasūkstoties par grūtībām, ir pilni enerģijas un inovatīvu ideju.

Asociācijas vadītāja saka, krīzei esot arī labās puses. Naudas trūkums arī pašu ļaudis vairāk mudina savas zemes apceļošanai. Statistikas dati par šo gadu jau liecina, ka īpaša interese eot par ūdenstūrisma. Pieprasījums pēc laivu braucieniem, salīdzinot ar pagājušo gadu, palielinājies par 115 procentiem. Populāri esot nedēļas nogales laivu braucieni. Lai arī daudzi izvēlas vīstapīgāko variantu — izīrēt laivas un nakšņot nevis viesu mājās, bet teltis upes krastā, tas ir tikai apšveicami, saka As-

nāte. Kaut nu izdotos cilvēku vēlmi apceļot dzimto zemi saglabāt arī turpmākajos gados, kad materiālais stāvoklis uzlabosies!

Mazs likumiņš uz Doles salu

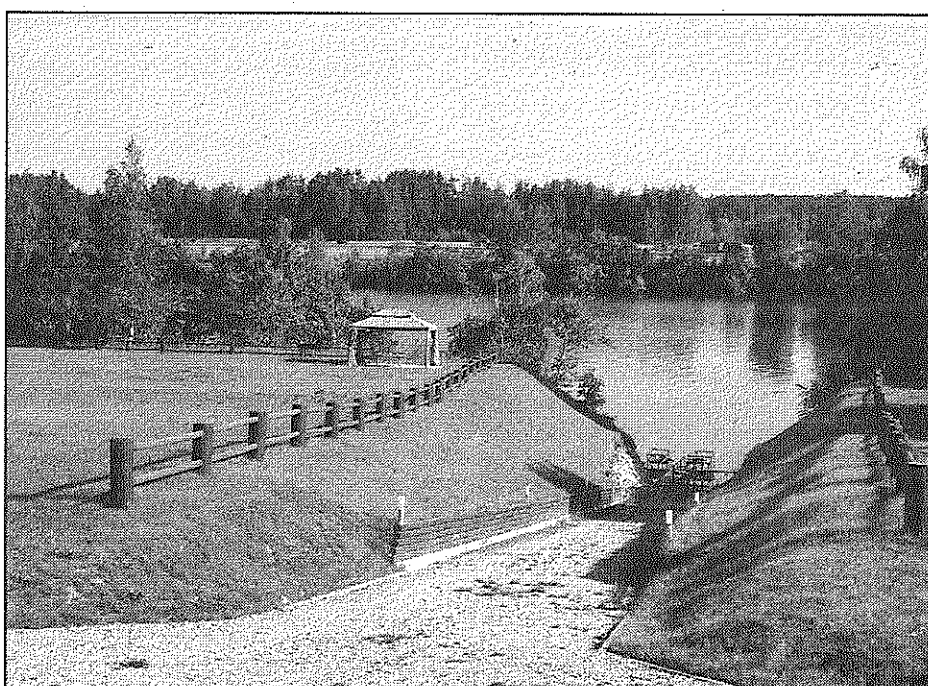
Izbraukšana no «Lauku ceļotāja» biroja Rīgā, Vilpa ielā, jau pulksten 8.30. Agri cēlušies un izbaudījuši gan miglas tūtu ceļa posmus, gan saules lēktu un sastrēgumus galvaspilsētas ielās, labprāt iekārtotajam lielā autobusa mikstajos krēslos un beidzot ļaujoties brauciena priekam. Gids Juris Smaļinskis iepazīstina ar ceļojuma programmu.

Vispirms izmetisim mazu likumiņu uz Doles salas dabas parku, kas ir Natura 2000 teritorija. Parks veidots Daugavas lielākās — Doles salas un tās ainavas aizsardzībai. Upes krastā klusums un miers. Skatoties uz Rīgas pusi, tik vien redzams kā televīzijas torņa smaile. No pilsētas ne vēsts, kaut gan bagātu ļaužu tuvums nojaušams dažās būvēt iesāktās pilīs, kas dižkibeles dēļ tā arī palikušas pusceļā. Arī gids atzīst, ka Doles sala ir pietiekami bieži apdzīvota, kādēļ reizēm rodas privātpašnieku konflikti ar dabas aizsardzības institūcijām. Pašlaik Doles salai tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas noteiks zonējumu un radīs skaidrību, ko drīkst un ko nedrīkst darīt.

Juris izstāsta, ka Doles muižas dzīvojamajā ēkā, kas ir viens no svarīgākajiem teritorijas kultūras pieminekļiem, tagad atrodas Doles muzejs. Tajā ir liels eksponātu klāsts, kas stāsta par Daugavas kā nozīmīga ūdensceļa un ar to saistīto transporta līdzekļu un plostnieku vēsturi no 12. un 13. gadsimta. Blakus muižai iekārtots unikāls parks, kur redzami lašu un nēgu tači, arī lielgabalu depozi, kas uzziets Saļaspilī. Netālu no muzeja atrodas Doles dolomīta atsegums četrus metrus augstumā, kā apliecinājums tam, ka savulaik te bijušas būvmateriālu ieguves vietas, kad pirms daudziem gadsimtiem celta pati Rīga. Teritorija ir nozīmīga arī kā retu putnu ligzdošanas un ziemošanas vieta.

«Doles muzejs ir diezgan atraktīva vieta, kas, esot tuvu Rīgai, piedāvā interesantas lietas — sarakot kāzu izklaides pasākumus, piknikot kopā ar draugiem, iet un darboties», stāsta Juris.

Natura 2000 teritorija Doles salā ir tādēļ, ka te ir pilsētas apkārtnē lielākās meža teritorijas, bagātas augu atradnes, zinātniski sakot — biotopi un plaša meža dzīvnieku populācija. Nav mazsvarīga arī kultūrvidē, jo dabas parki tiek veidoti ne tikai, lai sargātu dabu, bet arī lai saglabātu kultūras vērtības un, kā teikts likumā, veicinātu sabiedrības atpūtu un rekreāciju.



● Pilsētniekus «Vecupē» sajūsmina dabas ainavas. Pāri Daugavai redzama Daugavpils — Rīgas šoseja. Foto: A.Šņepsts

Kafijas pauze ar skatu uz Daugavu

Brauciena nākamais pieturas punkts — viesu māja «Vecupe». Liela, plaša, būvēta ar ambicioziem mērķiem, tā par komfortablu viesu māju teic mūsu gidi. Telpas un apkārtnē gluži kā radīta lieliem pasākumiem — sporta spēlēm, korporatīvām sanāksmēm, kāzu svinībām. Saimnieki ir vieni no tiem, kuri atpūtas vietas ierīkošanai ņēmuši kredītu. Naudīgie pasākumi gājuši mazumā, kā uzņēmējiem klājas tagad?

Skaidrības labad jāpiemin, ka, braucot pa Daugavpils šoseju uz Rīgu, netālu no Jaunjelgavas Daugavas viņā krastā noteikti esat pamanījuši skaistu, baltu krāsotu celtni, no kuras uz upi ved kraujā nogāzē ierīkots ceļš. Tā tad arī ir viesu māja «Vecupe», kur mūs sagaida pārvaldniece Rudīte. Cienā ar kafiju, tēju, karstām smalkmaizītēm un plātsmaizēm. Baudot cienastu vasaras terasē ar skatu uz Daugavu, klausmies Rudītes stāstītājā.

«Dzīvojam kā visi citi», viņa saka. «Krīzes iespāids jūtams, tāpēc šopavas arvērām kafejnicu, kur var ienākt ikviens garābraucējs no pulksten 12.00 dienā. Piedāvājam kompleksās pusdienas, kas ir lētāk. Aktīvās atpūtas cienītāji var izmantot basketbola laukumu, futbola laukumu, spēlēt pludmales volejbolu, tenisu. Mazuļiem

izveidots rotallaukums, bet maksākerņieki var mēģināt izvilināt no Daugavas zivi. Nesen kādam atpūtniekam izdevās noķert astoņarpus kilogramus smagu samu.»

Vasaras periodā viesu nams spēj vienlaicīgi uzņemt 250 – 300 viesus, bet Rudīte teic, ka nelielas kompānijas izvēlas šogad pavasarī ekspluatācijā nodotās guļbaļņu mājiņas, kur ir visas labierīcības. Tās ir kā radītas ārzemju tūristiem, jo izvietotas netālu no Daugavas skaista lapu koku meža aizvējā. Mūsu ciemošanās dienas ritā pēc izbaudītās atpūtas mājup bija devušies tūristi no Londonas. Viņiem «Vecupe» likusies idilliska vieta — gribi, ej uz upi peldēties vai maksākerēt, gribi, dodies mežā sēņot.

Pārvaldniece gan atturas runāt, kādi ir aizejošās tūrisma sezonas finansiālie rezultāti, taču noprotams, ka neviens negrās nolaist rokas. To var redzēt, vērojot sakopto teritoriju (kopējā platība — astoņi hektāri). Ja cenšas, izdabā klientu vēlmēm, gādā par ērtībām, tad arī apmeklētāji nekur nepazūd. Tiesa, Rīgas un bagātu viesu tuvuums skaidri redzams cenrādī, kur cenas par diennakti ilgu uzturēšanos numuriņā svārstās līdz 50 latiem. Pašlaik vidēji statistiskajam ceļotājam tas var likties par sāļtu.

L. Kirillova,
T. Elste

Turpinājums sekos

LUDZĀ

Ludzas deputāti — ceļotāji

Latgales plānošanas reģions uzaicinājis Ludzas novada domes priekšsēdētāju Jevgeņiju Kušču un pārējo novadu deputātus piedalīties pieredzes apmaiņas braucienā uz Norvēģiju. Projekta ietvaros paredzēts apmeklēt Norvēģijas pašvaldības, apspriest ekonomikas, lauksaimniecības un kultūras jautājumus. Ne ceļa, ne uzturēšanās un ēdināšanas izdevumi pašiem nebūs jāmaksā. Komandējums ilgs no 21. līdz 25. oktobrim.

Laikā no 23. līdz 27. septembrim komandējumā uz Bulgāriju dosies deputāte Alina Gendele. Brauciens notiks programmas «Comenius» ietvaros, lai stiprinātu kontaktus starp Ludzas novada un Sviščovas pilsētas Bulgārijā izglītības iestādēm. Brauks liela skolotāju delegācija. A.Gendelei jāpiedalās braucienā, kura laikā paredzēts noslēgt sadarbības līgumu.

Rīgas Garīgajā seminārā uzņemts ludzānietis

Šogad studijas Rīgas Garīgajā seminārā uzsāks Artūrs Ciganisks no Ludzas Romas katoļu

draudzes. Ilgus gadus viņš bija ministrants. Pēc Ludzas pilsētas ģimnāzijas absolvēšanas Artūrs vienu gadu Latvijas Universitātē studēja vācu valodu, tomēr aicinājums uz garīgo kārtu bijis spēcīgāks.

Kā informē Romas katoļu baznīcas informācijas centrs, 18. augustā norisinājās iestājeksāmeni Rīgas Garīgajā seminārā. Pietiekumus bija iesnieguši deviņi puīši, tajā skaitā četri no Rēzeknes — Aglonas diecēzes. Visjaunākajam pirmā kursa studentam ir 18 gadi, bet vecākajam — 33 gadi. Pērn Garīgajā seminārā tika uzņemti četri audzēkņi, starp viņiem arī zilupietis Vitālijs Filipeņoks, kurš sekmīgi turpina studijas otrajā kursā.

Strādās bez atlīdzības

Sakarā ar izmaiņām pensiju sistēmā, kas liedz pensionāriem saņemt pilnu pensiju, ja tie strādā, divi Zilupes novada domes deputāti nolēma atteikties no atalgojuma par savu deputāta darbu. Turpmāk bez atlīdzības strādās Rihards Miškina un Taisa Semjonova.

Dejotāji mācās Krievijā

Četri pāri no Ludzas bērnu un jauniešu centra sporta deju kolek-

tīva «Steps» augusta beigās piecas dienas pavadīja treniņnometnē Pitalovā, kur kopā ar pitaloviešiem, dejotājiem no Ostrovas un Veļikajas Novgorodas starptautiskās klases sporta deju tiesneša un pedagoga, profesionāla dejotāja Alekseja Klekovkina vadībā paaugstināja savu dejotprasmi.

Dalības maksu par mācībām maksāja bērnu vecāki, bet Pitalovā dejotāji dzīvoja savu Krievijas draugu ģimenēs. Līdz robežai bērnus aizveda centra autobuss, tad visi kājām šķērsoja robežu, kur viņus sagaidīja pitaloviešu atsūtītais autobuss.

Treniņi notika ļoti intensīvi, uzņemšana ģimenēs — viesmīlīga un draudzīga. Arī ieguvumu bija daudz. Tā novembrī profesionālais treneris no Novgorodas Aleksejs Klekovkins ar diviem sava kluba «Promenāde» jauniešu pāriem viesosies Ludzā un strādās ar vietējiem dejotājiem.

Zalktis pilsētā un... datorā

Ģertrūdes dienā nedrīkst kokus nest mājās, jo tad čūskas nāk sētā — šo ticējumu noteikti dzirdējuši daudzi.

Viss būtu labi, ja čūskas dzīvotu tikai mežā. Taču mazos zalktēnus un arī diezgan prāvus zalktus arvien biežāk var sastapt pilsētā. Daudzi ludzānieši zvanījuši uz redakciju un stāstījuši, ka za-



● Šis zalktis visai omulīgi jutās Ludzā Latgales ielā 240. un 242. nama pagalmā. Vietējie atzīst, ka pēdējos gados rūpuļū savairojies ļoti daudz, no tiem nav miera ne vasarā, ne rudenī.

Ikši Ludzā manīti gan Tālavijas ielā, gan pilsētas parkā, gan pie 2.vidusskolas un pat pilsētas tirgū. Taču visvairāk šo nelūgto viesu savairojies Lauktechnikas rajonā. Saulainās dienās rūpuļū, neviena nebaudoties, sildās turpat pie daudzdzīvokļu namu ārdurvīm.

Iedzīvotāji jau zina, pirms ieiet pagrabā, sākumā ir kārtīgi jāpadauza ar kājām pret zemi, jāpaspīdina ar lukturīti, tikai tad jādodas iekšā. Ko darīt? Laikam jau nāksies vien sadzīvot ar šiem ne-

gaidītajiem ciemiņiem. Pilsētā tiek veikti būvniecības darbi, asfaltētas ielas, tātad izjauktas dabiskās zalkšu dzīves vietas. Bet katrai dzīvei radībai taču kaut kur ir jādzīvo...

Gadās arī pavisam traki. Par to pārliecinājās Nirzas pamatskolas skolotāji, kad viņiem pēkšņi sāka niķoties dators.

«No rīta kā vienmēr direktores kabinetā ieslēdzu datora procesoru. Taču tas sāka nejauki sprakšķēt un smakot pēc degošas plastmasas. Ķīgli atslēdzu datoru no elektrības. Lai noskaidrotu notikušā cēloņus, izsauca meistarū, kurš visu apskatīja un paziņoja, ka procesors ir jāmaina. Nomainīja, bet veco atdeva kolēģim. Liels bija tā izbrīns, kad procesorā kaut kas sakustējās. Čūska!

Varat iedomāties visu pārsteigumu, kad atklājās, ka procesorā nez kādā veidā ielidzis 67 centimetrus garš zalktis.

Nirzā šo rūpuļū pēdējā laikā savairojies daudz. Bijis gadījums, kad zalkti ar slotu nācies dzīt laukā no skolas gaiteņa. Arī ciematā te vienā, te citā vietā zalkti manīti.

Internetā lasīta informācija, ka Amerikā elektrības sadales skapī ielidzis pitons atstājis bez elektrības divas pilsētas. Bet Nirzā skolai zalktis nodarījis zaudējumus tikai 26 latu zaudējumu,» stāsta kāda skolotāja.

«Ludzas Zeme»

BALVOS

Piepildīts sapnis lidot

Ingas Trusovas dzimtās mājas ir Viļakas novada Kupravas pagastā, uz kurienu viņa cenšas aizbraukt vismaz reizi divos mēnešos, lai apciemotu vecākus, baudītu mieru un uzkrātu spēkus jaunam darba cēlienam. Jau vairāk nekā piecus gadus viņa dzīvo Rīgā, absolvējusi Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāti, ir vadību zinātnes bakalaura. Taču dzīve ieviesusi savas korekcijas, un viņa kļuvusi par stjuarti lidsabiedrībā «airBaltic».

Ingas nodomus un turpmākās profesijas izvēli izmainīja viņas pirmais lidojums pie māsas Dīnas uz Izraēlu. Viņa bijusi stāvā sajūsmā un aizvien biežāk sākusi domāt par stjuartes profesiju, līdz kādu dienu lidsabiedrības mājas lapā ieraudzīja aicinājumu jauniešiem pieteikties šim darbam.

Inga stāsta, ka galvenās prasības, lai kļūtu par stjuarti, bija pietiekamas latviešu, krievu un angļu valodas prasmes, un, protams, laba veselība. Viņai paveicās un pēc darba intervijas tika uzņemta stjuartu apmācības grupā. Tās šķitušas aizraujošas un interesantas. Piemēram, telpā, kas izveidota kā lidsabiedrības salons, vajadzējis izspēlēt dažādas situācijas un pilnā ekipējumā trenēties dzēst ugunsgrēkus. Viena diena nedēļā bijusi atvēlēta peldētprasmes uzlabošanai un apmācībai, kā rīkoties, ja notikusi avārijas nosēšanās ūdenī. Mūs arī mācīja,

kā, atrodoties ūdenī, saglabāt siltumu un izglābt sliktos cilvēkus, kā iekāpt glābšanas plostā, kas no malas šķita pavisam vienkārši, bet īstenībā ir diezgan sarežģīts un grūts uzdevums, stāstīja Inga.

Pēc tam, kad bija apgūtas teorētiskās zināšanas, Ingas tālākais mācību process notika istā lidsabiedrības salonā, kad viņa apguva iemaņas klientu apkalpošanā un kā mācekļi devās pirmajos lidojumos cita stjuarta pavadībā. Uz kurienu lidoju pirmoreiz, pat nevaru pateikt, atceras Inga. Zinot, ka lidojusi ar Boeing tipa lidmašīnu, un pārsvarā tie bijuši reizi uz Oslo un Londonu. Jauniete skaidro: kā jebkurā darbā, arī šajā profesijā pastāv zināma hierarhija. Vispirms jaunais darbinieks ir stjuarts mācekļis. Pēc pārbaudes laika viņš kļūst par jaunāko stjuartu; kad darbinieks ir pārkvalificējies uz citu lidsabiedrības tipu, tad viņš ir stjuarts. Nākamais pakāpiens ir vecākais stjuarts jeb seniors, kura pakļautībā jau ir vesela apkalpe. Soļojot tālāk pa karjeras kāpnēm, var nodarboties ar topošu stjuartu apmācību un kļūt par instruktoru.

Pēc pusotra gada, kas nostrādāti lidsabiedrībā, Inga lidojumos jau dodas kā 2. numura stjuarte. Viņas pienākumus ietilpst pirms lidojuma pārbaudīt, vai lidsabiedrībā neatrodas nevajadzīgi priekšmeti, vai ar glābšanas vestēm viss kārtībā un vai viss sakrīt pēc pavadzīmēm. Tikai tad var ziņot 1. numuram, ka lidsabiedrībā var sākt uzņemt pasažierus.

Ingas darba diena lielākoties sākas pulksten 5.50 no rīta, kad,

ierodoties lidostā, jāpierēģistrējas datorā. Kad tas izdarīts, datora ekrānā parādās visa vajadzīgā informācija — reisa numurs, uz kurienu jālido un apkalpes komandas sastāvs, kas katru reizi ir cits. Inga stāsta, ka grafiks par lidojumiem zināms jau iepriekš, bet informāciju par pasažieru skaitu, lidojuma ilgumu, laiku, kas jāpavada uz zemes, saņem īsi pirms izlidošanas. Aptuveni 10 minūtes pēc pierēģistrēšanās satiekas apkalpes komanda un kapteinis informē par to, kādi laika apstākļi sagaida lidojuma laikā, vai iespējama turbulence, cik ilgs būs lidojums un kur atrodas lidmašīna. Pēc tam visi dodas uz lidmašīnu, sagatavojas lidojumam un dodas ceļā. Kad viens reiss izpildīts, apkalpes komanda dodas uz nākammo. Tā, piemēram, vienā dienā Inga pagūst pabūt gan Stokholmā, gan Romā, taču stjuartiem parasti starp reisiem nav laika iziet ārpus lidostas teritorijas un apskatīt pilsētu. Bet ir arī izņēmumi. Viens no tādiem, ko Inga spilgti atceras, ir lidojums uz Odesu, par kuru viņa saka: «Šajā pilsētā mums sanāca pavadīt sešas stundas un bija iespēja arī apskatīt pilsētu. Kad sāku strādāt par stjuarti, bija ļoti maz reisu ar naktis palikšanu, toties tagad gluži pretēji — uzkavējamies Tallinā, Helsinkos, Minskā, Viļņā, Bergēnē, Diseldorfā un citur.»

Stjuarta darbā katra diena ir savādāka, jo ikreiz jāstāpās ar jauniem pasažieriem. Inga stāsta, ka ir tādi, kuriem patīk agresīvi uzvesties, bet ir arī ļoti labi un



● Smaidīgas, izpalīdzīgas, laipnas — tādas stjuartes vienmēr redz lidmašīnu pasažieri. Inga atzīst, smaidīt, kaut arī reizēm to nemaz negribas, ir viens no stjuartes darba pienākumiem.

sirsnīgi pasažieri. Ir cilvēki, kuri ļoti baidās lidot. Daļa no viņiem to pasaka paši, bet pārējiem tāpat to var redzēt. Inga no savas pieredzes var teikt, ka bailes atkāpjas, ja ar cilvēkiem vienkārši parunājas, — pastāsta, kas un kā notīks, un tad jau viss ir kārtībā. Pierasts arī pie tā, ka tie, kuri baidās, pirms lidojuma pārkrustās. Viņai pašai lidot nekad neesot bail, tieši otrādi, Ingai labāk tūk, ja lidojums nav vienkāršs lidojums, aizraujošāk šķietot, ja ceļā gadās gaisa bedres.

Par to, ka pasaule ir maza un ik uz soļa var sastapt kādu savējo, Inga pārliecinājusies ne reizi vien. Kādā no lidojumiem viņa atklāja, ka lidsabiedrības kapteinis nācis no

Balvu rajona Tilžas. «Tajā reisā lielākā daļa apkalpes bija no Latgales, jo otra stjuarte izrādījās novadniece no Preiļiem. Mēs visi labsirdīgi ironizējām, ka Latgale pārņem «airBaltic», un zināma daļa patiesības tajā ir, jo no Balvu rajona zinu vismaz divus stjuartus, kuri strādā šajā lidsabiedrībā. Lai vai kā, ar savējiem lidot ir vispatīkamāk, jo latgalieši citu vidū vienmēr izcēlušies ar savu labsirdību un draudzīgumu,» konstatē Inga. Viņa priecājas, ka atradusi darbu profesijā, kas reizē ir arī sirdsdarbs un atklāj, ka ļoti vēlētos aizlidot uz kādu attālāku valsti, piemēram, Dienvidameriku vai Āfriku.

«Vaduguns»

Jaunas prasības profesionālajiem kravas automobiļu vadītājiem

No šī gada 10. septembra, izpildot ES Direktīvas prasības Latvijā, tāpat kā visās citās Eiropas Savienības valstīs, tiek ieviestas izmaiņas kvalifikācijas prasībās profesionālajiem kravas automobiļu vadītājiem, informē Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību daļa.

Jaunās prasības no iepriekšminētā datuma stājas spēkā attiecībā uz personām, kas iegūst C1, C1E, C vai CE kategorijas vadītāja kvalifikāciju un vēlas strādāt kā profesionāli kravas automobiļu vadītāji. Latvijā ir ieviests visvienkāršākais un lētākais kvalifikācijas iegūšanas variants, ko pieļauj ES Direktīva — vadītājiem būs jānokārto paplašināti teorētiskais un praktiskais braukšanas

eksāmeni, bet papildus apmācība autoskolā nebūs obligāta. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās zināšanas vadītāji varēs apgūt pašmācības ceļā vai brīvprātīgi apmeklējot autoskolu, vai citu apmācības iestāžu piedāvātos kursus. Teorētiskajā eksāmenā papildus satiksmes noteikumiem topošajiem vadītājiem tiks pārbaudītas zināšanas par, piemēram, darba un atpūtas laika sadalījumu, kravu pārvadāšanas normatīvajiem aktiem, robežu šķērsošanas formalitātēm u.tml. Bet braukšanas eksāmens tiks pagarināts līdz 1,5 stundai. Ja pārbaudījums tiks nokārtots sekmīgi, iegūta kvalifikācija vadītāju apliecībā tiks atzīmēts kods «95». Tas nozīmēs, ka kravas automobiļa vadītājs drīkstēs pārvadāt kravu visās ES dalībvalstīs.

Savukārt vadītāji, kas C kategorijas vadītāja kvalifikāciju ieguvuši pirms 2009. gada 10. septembra, varēs turpināt strādāt kā profesionāli kravas automobiļu vadītāji. Viņiem, tāpat kā jaunajiem profesionālajiem kravas automobiļu vadītājiem, līdz 2013. gada 10. septembrim būs jāiziet regulārās apmācības kursi 35 stundu apjomā un jāturpina tie apmeklēt ne retāk kā reizi piecos gados. Eksāmenu kārtošana kursu beigās nav paredzēta. Jāpiebilst, ka jaunā sistēma ir tāda pati, kā pirms gada ieviesta kārtība D kategorijas vadītāja apliecības iegūšanai.

Autovadītāji, kas ar kravu pārvadājumiem nenodarbošies profesionāli, līdzīgi kā iepriekš varēs saņemt C kategoriju vadītāju kvalifikāciju. Šajos eksāmenos izmaiņas nav paredzētas.

Būtiski palielināti sodi par pārkāpumiem pret bērniem

Apstiprināti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas būtiski palielina atbildību un sodus par nepilngadīgā piedzirdīšanu, iesaistīšanu ubagošanā un citiem pārkāpumiem pret bērniem.

Sods par nepilngadīgā iesaistīšanu alkoholisko dzērienu lietošanā turpmāk paredzēts 25 līdz 100 latu apmērā, bet par nepilngadīgā novešanu līdz dzērumsa stāvoklim — 50 līdz 250 latu apmērā. Savukārt, ja alkohols vai tabaka būs nepilngadīgai personai brīvi pieejami lietošanai, varēs izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz 100 latiem. Iepriekšējie sodi bija vidēji divas freizes mazzāki.

Tāpat grozījumi paredz, ka personai, kas bez uzraudzības atstās bērnu, kurš nav sasniedzis septiņu gadu vecumu, var izteikt brīdinājumu vai nau-

das sodu līdz 50 latiem. Toties, ja šāds pārkāpums atkārtosies gada laikā, sods būs līdz 150 latiem. Civillikums vecākiem noteic bērna (bērns likuma izpratnē ir līdz 18 gadiem jeb pilngadībai) aprūpes pienākumus, par to nepildīšanu naudas sods tagad var būt līdz 100 latiem.

Ja ubagošanā izmanto vai iesaista bērnus vecumā līdz 16 gadiem, sods būs 250 latu apmērā. Summa dubultosies, ja pārkāpums tiks izdarīts atkārtoti gada laikā.

Par fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu varēs brīdināt vai uzlikt naudas sodu līdz 50 latiem. Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas vai tās izdarījušas valsts vai pašvaldību institūciju amatpersonas vai darbinieki, paredzēts sods no 25 līdz 150 latiem.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes septembrī

Laiks	Lietas dalībnieki	Lietas būtība
15. septembrī pulksten 10.00	Valērijs Molčanovs	KL 260.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka, būdams persona, kas vada transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kas izraisīja cilvēka nāvi
15. septembrī pulksten 10.00	Rustams Beinarovičs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, iekļūstot telpā
15. septembrī pulksten 14.30	Aleksandrs Skļarevskis	KL 180.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, iekļūstot telpā
16. septembrī pulksten 10.00	Vladimirs Cubrevičs	KL 314.p.1.d., 193.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka realizēja mantu zinot, ka tā iegūta noziedzīgā kārtā
17. septembrī pulksten 10.00	Veneranda Mičule	KL 193.p.4.d. — apsūdzēta par to, ka atkārtoti izdarīja sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu
18. septembrī pulksten 14.00	Viktors Drozdovs, Romans Stepanovs	KL 180.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
21. septembrī pulksten 10.00	Ivo Kligis, Valdis Māliņš	KL 175.p.3.d., 231.p.2.d., 176.p.3.d., 180.p.2.d., 176.p.2.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
23. septembrī pulksten 10.00	Baiba Paukste	KL 180.p.1.d. — apsūdzēta par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
23. septembrī pulksten 14.30	Aleksandrs Calcs	KL 186.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu
24. septembrī pulksten 10.00	Aivars Tormaševs	KL 125.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka tīši nodarīja tādu miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai (smagi miesas bojājumi)
28. septembrī pulksten 10.00	Stanislavs Krupko	KL 262.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka, būdams persona, kurai nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola reibumā
29. septembrī pulksten 10.00	Andrejs Agurjanovs, Stepanas Kaņepājs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, iekļūstot telpā
29. septembrī pulksten 14.30	Aigars Lignarskis	KL 180.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
30. septembrī pulksten 10.00	Andris Puriškecičs, Aigars Znotiņš, Agris Tarasovs, Irēna Afanasjeva	KL 125.p.3.d. — apsūdzēti par to, ka personu grupā nodarīja smagus miesas bojājumus cietušajam, kas viņu neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei

Preiļu rajona tiesas informācija

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi (7. – 13. septembris)

PREIĻU IECIRKNĪ

Livānos apzagta automašīna

7. septembrī Livānos, Rīgas ielā, no automašīnas Opel, kas pieder kādai 1981. gadā dzimušai sievietei, nozagta automagnetola. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti. Uzsākts kriminālprocess.

Galēnos — divu automašīnu sadursme

8. septembrī uz ceļa Riebiņu novada Galēnu pagastā reģistrēts satiksmes negadījums. 1981. gadā dzimis vīrietis, braucot ar automašīnu VW Polo, neievēroja ceļazīmes «Dodiet ceļu» prasības. Rezultātā notika sadursme ar pa galveno ceļu braucošo mikroautobusu VW, kuru vadīja 1962. gadā dzimis vīrietis.

Pelēcos pieķerts točkas turētājs

9. septembrī policijā saņemta informācija un konstatēts, ka Preiļu novada Pelēču pagastā kāds 1962. gadā dzimis vīrietis mājās nelikumīgi uzglabā un pārdod nelegālas izcelsmes alkoholisko dzērienus.

Autoavārija Livānos

9. septembra rītā ap pulksten 9.00 reģistrēta autoavārija Livānos. Kāds 1983. gadā dzimis vīrietis, braucot ar automašīnu Volvo pa Rīgas ielu, neizvēlējās drošu braukšanas distanci, kā rezultātā notika sadursme ar tajā pašā virzienā braucošām divām automašīnām Ford un Jeep. Negadījumā cilvēki nav cietuši.

Automašīna grāvi

12. septembrī ap pulksten 8.00 uz ceļa Riebiņu novada Riebiņu pagasta teritorijā pagaidām nenoskaidrots vadītājs netika galā ar automašīnas Audi 100 vadību. Rezultātā auto nobrauca no ceļa un apgāzās. Automašīnas vadītājs avārijas vietu atstāja.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Uzdarbojas zagļi

7. septembrī Daugavpilī reģistrētas vairākas zādzības. Raiņa ielā, uzlauzot kādas firmas durvju slēdzeni, nozagti elektroinstrumenti. Zaudējums tiek noskaidrots, uzsākts kriminālprocess. Tajā pašā dienā Ezeru ielā, uzlauzot durvis, no kāda pagraba nozagts muzikālais centrs un slīpmašīna. Materiālais zaudējums — aptuveni 240 latu. Uzsākts kriminālprocess.

9. septembrī konstatēta datortehnikas zādzība no kāda tirdzniecības objekta Daugavpils centrā, materiālais zaudējums tiek lēsts ap 900 latiem. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

10. septembra naktī, uzlauzot atslēgu, no kādas kafējnicas pilsētas centrā nozagta metāla kaste ar naudu, apmēram 210 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

RĒZEKNES IECIRKNĪ

Garnadžu nodarītie zaudējumi

7. septembrī Rēzeknē no kādas garāžas Komunālajā ielā nozagtas durvju žalūzijas. Īpašnieci nodarīts materiālais zaudējums, aptuveni 380 latu. Tajā pašā dienā Rikavas pagastā no kādas firmas pagalma nozagta automašīna VW. Materiālais zaudējums — 2000 latu. Uzsākts kriminālprocess.

8. septembrī Rēzeknē no kādas firmas telpām Dārzu ielā nozagta nauda, nodarīti materiālie zaudējumi 180 latu apmērā.

9. septembrī saņemts iesniegums par to, ka Ozolmuižas pagastā kādai 72 gadus vecai sievietei piederošajā mežā nozāģētas 40 augošanas egles. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti.

13. septembrī Maltā, izsītot kāda veikala loga stiklu, tika nozagts alkohols un cigaretes. Materiālais zaudējums tiek aprēķināts, uzsākts kriminālprocess.

Vairākas avārijas

Nedēļas nogalē reģistrētas vairākas avārijas. Tā 12. septembrī Griškānu pagastā automašīnas Honda vadītāja, 26 gadus veca sieviete, uzsākot apdzīšanu, neizvēlējās drošu kustības ātrumu un ietriecās tajā pašā virzienā braucošajā automašīnā Mitsubishi.

13. septembrī Feimaņu pagastā uz autoceļa Krāce — Puša 23 gadus vecs vīrietis, vadot automašīnu Audi, neizvēlējās drošu kustības ātrumu, netika galā ar auto vadību, nobrauca no ceļa un auto apgāzās. Viegls miesas bojājums negadījumā guva pasažieri — 21 gadu vecs vīrietis un 23 gadus veca sieviete.

KRĀSLAVAS IECIRKNĪ

Avārijās cieš cilvēki un dzīvnieki

12. septembrī reģistrēti vairāki satiksmes negadījumi, kuros cietuši gan dzīvnieki, gan cilvēki. Tā Ūdrišu pagastā kāds 44 gadus vecs vīrietis, vadot automašīnu Honda, uzbrauca alnim. Stīpri bojāta arī automašīna. Dagdā uz ceļa Andrupene — Andzeļi 1964. gadā dzimis vīrietis, atrodoties alkohola reibumā, vadīja automašīnu Mercedes un nepalaida pa galveno ceļu braucošo automašīnu Audi. Notika sadursme, kuras rezultātā cieta automašīnas Audi vadītājs, 67 gadus vecs vīrietis, kurš guva kājas lūzumus, kā arī pasažieris, astoņus gadus vecs zēns, kuram ārsti konstatēja smadzeņu atcīnījumu.

Informācija sagatavota pēc Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzes pienākumu izpildītājas A.Laizānes sniegtajām ziņām

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Vai Bauskā notikušā nesankcionētā piketa pret slimnīcas slēgšanu dalībnieki jāsoda?



Veronika Kokore, pensionāre:
— Viņi pieprasīja veselības ministres ierašanos, un ministrei vajadzēja atbraukt. Tāpēc viņa jau arī uzņēmusies ministres pienākumus. Deputātus ievēl jaudis, un vai tad var pret šiem pašiem ļaudīm sūtīt bruņotu specvienību? Notikušo redzot televīzijā, es raudāju. Nekādā gadījumā Bauskas piketētāji nav jāsoda.



Svetlana Karajeva, pensionāre:
— Mūsu valsti pašlaik notiek neiedomājamas lietas, ar ko iedzīvotāji ir nemierā. Neapmierina pašreizējā situācija, kurā noveduši pie varas esošie kungi — Dombrovskis, Zatlers. Ļaudis ir novēsti līdz galējai robežai. Bauskā viņi sapulcējās izteikt savu viedokli. Pie mums taču ir vārda brīvība, un to nedrīkst ar automātiem vai specvienībām aplūzināt. Tas vēl vairāk tautu uzkurina. Jāsoda nevis piketētāji, bet tie, kas radīja tādas apstākļus, ka cilvēkiem jāiziet ielās.

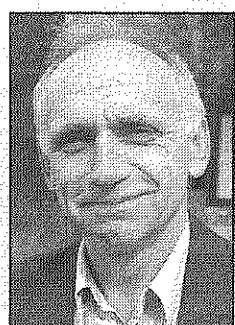
Zita Briška, strādā valsts iestādē:

— Nē, nav jāsoda. Mūsu valsts pašlaik nonākusi tādā situācijā, ka cilvēkiem nav citas izejas, kā vien protestēt. Es domāju, ka arī Preiļos varētu atkārtoties kaut kas līdzīgs, jo stāvoklis medicīnā, izglītībā un citās jomās kļūst aizvien saspriņgtāks. Problēmas samiltz, cilvēkiem jo īpaši smagi klāsies ziemā. Bauskā notika tāds kā mēģinājums līdzīgiem notikumiem citviet. Demonstrējot spēka varu, valdība parādīja savu bezspēcību.



Elmārs Sparāns, Vārkavas novada izpilddirektors:

— Pilnībā atbalstu piketētājus un esmu pret viņu sodīšanu. Varbūt tas arī nebija īsti likumīgi, bet arī mūsu valdība ne vienmēr pieņem likumīgus lēmumus. Līdz ar to piketētājiem bija tiesības bloķēt tiltus, jo tas bija viņu izmisuma solis. Situācija valstī kļūst aizvien smagāka. Bija 13. janvāris pie Saeimas nama, bija notikumi Bauskā. Domāju, ka būs arī nākamā reize.



Andrejs Lazda, strādā būvmateriālu ražošanā, ar dzīvesbiedri Ritu, pedagogi:

— Protestētāji nav vainīgi. Notikušajā vainojama valdība, kas tautu līdz šādām akcijām novedusi. Katram cilvēkam ir vajadzīga medicīniskā aprūpe, un tāpēc viņi uztraucas par tās zaudēšanu. Cilvēkiem darba nav, naudas nav, līdz ar to nav iespēju braukt uz citu pilsētu, lai saņemtu medicīnisko palīdzību. Ja kaut kas tāds notiktu Preiļos, arī mēs piedalītos, aizstāvēt savas tiesības. Arī mēs nebūtu ar mieru, ka mums tuvākā slimnīca atrastos Daugavpilī, Rīgā, vai kur citur. Ja cilvēki aizstāvēja tiesības uz to, lai pilsētā būtu sava slimnīca, viņu sodīšana nav pieļaujama.

L.Rancāne
Foto: A.Šnepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS



bringing neighbours closer

Ši gada 18. un 19. septembrī viens no lielākajiem šī gada pasākumiem Livānu novadā
ŪDENS SPORTA UN AKTĪVĀ TŪRISMA SVĒTKI

Aicinām piedalīties jautrās, atraktīvās un izzinošās aktivitātēs!

Visu vecuma grupu aktīvās atpūtas cienītājiem būs iespēja piedalīties **velo, airēšanas un vairākās citās sacensībās**. Tie, kam patīk mierīgākas nodarbes, varēs vērot dažādus paraugdemonstrējumus, **velosipēdistu modes skati**, apmeklēt brīvdabas konferenci un izstādi. Ikvienu, kam ir velosipēds, aicinām palīdzēt uzstādīt Livānu novadā vēl nebijušu rekordu, iesaistoties akcijā «Ritenis pie riteņa Latvijas garākās Rīgas ielas garumā».

Abas dienas pasākuma dalībniekiem **cienasts ar zupu!** 19. septembrī visas dienas garumā īpaši veselīgus ēdienus piedāvās nobraudīt **ZALĀ KAFEJNĪCA**, darbosies arī dažādas atrakcijas bērniem.

Pasākums notiek Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007-2013 projekta «WaterJoy» (pilns nosaukums: «Uz ūdens balstīta kopējā tūrisma piedāvājuma radīšana Latgalē un Utenas apgabalā»).

Detalizēta informācija un pasākuma programma: www.livani.lv/aktualitates.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Pārdod sažāģētu bērza malku ar piegādi
Preiļos un Preiļu rajonā.
Tālr. 22079169.

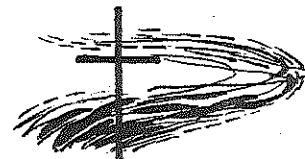
SIA «Dižmežs» Jēkabpilī pērk bērza, melnalkšņa un baltalkšņa taru diametrā no 12 cm.
Cena Jēkabpilī 16 Ls/m³,
cena mežā 14 Ls/m³.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29397979.

Z/s «Mazputnēni» piektdien, 18. septembrī, pārdos dažādas krāsas jaunputnus, brūnas un baltas «Leghorn» šķirnes dējējvistas (cena Ls 1,20). Līvānos 7.30, Rožupē 8.00, Rudzātos 8.20, Priekujos 8.40, Sutros 9.10, Ančķinos 9.30, Vārkavā 9.50, Vecvārkavā 10.10, Pelēchos 10.40, Ārdavā 11.00, Aglonā 11.30, Aizkalnē 12.00, Preiļos 12.30, Riebiņos 13.00, Stabulniekos 13.20, Galēnos 13.40, Sīļukalnā 14.00.
Tālr. 29219051.

Pārdod

- AUDI 80 (1987. g. izl., TA līdz 5.2010., 1,8i). T.29146797;
- AUDI 80i (1,8, 1988. g. izl., melnā met. krāsā, lūka, piekabes āķis, spoilers, lietie disk, TA līdz 26.10.2009., labā stāvoklī). T.26317466;
- AUDI A4 (1,9 TD, dizelis, 1996. g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;
- AUDI A6 (1997. g. izl., 2,4, benzīns, viss elektro, klimata kontrole, signalizācija, ABS, ASR, CD, TA). T.22174119;
- AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;
- AUDI A6 (2007. g. izl., tikko no Vācijas, teicamā stāvoklī, sudraba met. krāsā, 4400 EUR). T.27839278;
- AUDI C4 (1992. g. izl., 2,5 TDI, el. lūka, el. spoguļi, el. stikli, piekabes āķis, labā tehniskā stāvoklī, cena pēc vienošanās). T.25945926;
- BMW 525 (2002. g. izl., 2,5 TDI, nobraukums - 118000 km). T.26528035;
- BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;
- BMW 525 TDS TOURING (UNIVERSAL, 1997. g. izl., mehāniskā ĀK, dizelis, TA līdz 05.2009., ABS, ARS, Air Bag, viss elektro, centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie disk, jaunas vasaras riepas, 6100 EUR). T.29592913;
- FOED GALAXY (2,0i, 1996. g. izl., 5-pakāpju ĀK, tumši zaļā met. krāsā, TA līdz

- 29.08.2010., stūres pastiprinātājs, centrālā atslēga, signalizācija, kondicionieris, ABS, Air Bag, el. pakete, 7-vietīgs, teicamā stāvoklī, nesen no Vācijas, lēti). T.26421507;
- FORD FIESTA (TA, lēti, ekonomiska). T.29690324;
- FORD PROBE (1990. g. izl.), AUDI A4 Avant (teicamā stāvoklī), FORD SIERRA (sedans, 2,3 D), FORD MONDEO (1993. g. izl.), VW GOLF 3 (1993. g. izl.), FORD GALAXY (1996. g. izl., 2,0i). T.29438541;
- FORD SIERRA (1986. g. izl., labā stāvoklī, var rezerves daļām, lēti). T.22479700;
- FORD SIERRA (1988. g. izl., TA, normālā tehniskā stāvoklī, Ls 150). T.22418305;
- GOLF 2 (jauna TA, 1988. g. izl., 1,6, benzīns). T.28304344;
- HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;
- MAZDA 323 (1987. g. izl., 5 l/100 km, dizelis, Ls 350). T.28367694;
- MAZDA 323 F (1999. g. izl., 1,5 l, labā tehniskā stāvoklī, ekonomiska, zaļganzilā krāsā). T.29460884;
- MAZDA 626 (1989. g. izl., inžektors, braukšanas kārtībā, bez TA, lēti), rezerves daļas (VAZ 2109, 1989. g. izl.). T.28329775;
- MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;
- MAZDA 626 (2,0i, 1998. g. izl., sedans, el. pakete, ABS, 4 Air Bag, TA, labā stāvoklī, 2800 EUR). T.29176315;
- MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dizelis, sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārbā, violetā krāsā). T.22018971;
- MERCEDES BENZ 609 (kravas furgons - 3,5 t). T.29176958;
- MERCEDES BENZ VITO (1998. g. izl., 2,3 l,



Lai zeme un debesis
Svēti ceļu uz mūžību.
Izsakām līdzjūtību
Jānim Vaikulim un
viņa ģimenei, TĒVU
mūžībā pavadot.
Priekuļu ģimene

Saņem silti, Zemes māte,
Manu mīļu māmuliņu,
Ieliec viegli savā klēpī
Sagurušu augumiņu.
Lielajās bēdās esam kopā
ar Marutu Lukaševiču,
MĀMULIŅU mūžībā aizvadot.
Aglonas novada PII kolektīvs

Lūgšim svecēm rādīt gaismu,
Skujām taku izrotāt.
Dosim līdzī smilšu sauju,
Ziedus mūža gājumam.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Natālijai Kivriņai, **MAMMU**
mūžībā pavadot.
A/S SEB banka Preiļu filiāles
kolektīvs

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Lenai Ivanovai, **TĒVU**
mūžībā pavadot.
Veikala «Preiļi» kolektīvs

Tagad uz zemes man jādzīvo vienai,
Lai Tu varētu debesis ziedēt mūžīgi brīvs.
Preiļu novada kultūras centrs
izsaka visdziļāko līdzjūtību
Venerandai Ivanovai,
VĪRU smiltājā guldot.

- dizelis, 6-vietīgs, autobuss, 4300 EUR); T.26579191;
- MITSUBISHI CARISMA (1997. g. izl., 1,9 TD, sedans, el. pakete, TA līdz 04.2010., ekonomiska, nesen no Vācijas, teicamā stāvoklī, Ls 1500). T.28637847;
- MITSUBISHI COLT (2004. g. izl., TA līdz 2010., 1,5, dizelis, viss elektro, 5200 EUR, piedāvāt variantus). T.29480463;
- NISSAN BLUE BIRD (2,0, dizelis, 1991. g. izl., universāls, ekonomisks, bez TA, samaksāts nodoklis, Ls 370, tirgošanās). T.25988670;
- NISSAN PATROL (2004. g. izl., 3,0, dizelis, visas opcijas) vai maina. T.29406090;
- NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;
- OPEL CALIBRA (Ls 150), BMW 525 (1989. g. izl.), SEAT TOLEDO (1993. g. izl.), VW GOLF 3 (1993. g. izl., 1,9 TD), VW PASSAT (1998. g. izl., sedans), AUDI C4 (2,8, gāze), AUDI 80 (1986. g. izl.). T.29438541;
- OPEL VECTRA (1994. g. izl., 1,8, benzīns, tumši zaļā krāsā). T.28750588;
- RENAULT ESPACE (1992. g. izl., 2,2 l, TA līdz 03.2010., el. pakete, teicamas riepas, 7-vietīgs, kopts, Ls 950) vai maina. T.22317097;
- RENAULT LAGUNA (1,8i, 1998. g. izl., TA, elektro, lietie disk, piekabes āķis, ziemas riepu kompl., ar diskem). T.29283547.

Meklē darbu

Jebkuru darbu, ir autovadītāja, traktorista, autoteltņa vadītāja apliecība. Tālr. 22080905.